

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ
ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΕΤΟΣ ΛΑ'
ΤΕΥΧΟΣ 122
ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 2012

15η Μαΐου

«Ἡ ἡμέρα τοῦ δασκάλου στήν Κορέα»

«Ἡ διδασκαλία
τοῦ δασκάλου μας,
εἶναι ὁ φάρος
τῆς ψυχῆς μας»...

Κάθε χρόνο στίς 15 Μαΐου ὁ μαθητόκοσμος τῆς Κορέας ζεῖ μέ ιδιαίτερη χαρά τήν «ἡμέρα τοῦ δασκάλου». Σ' ὅλα τά σχολεῖα τῆς χώρας οἱ «διδασκόμενοι» τιμοῦν τοὺς «διδάσκοντες» μέ ἑορταστικές ἐκδηλώσεις πού ἐτοιμάζουν μόνοι τους. Τά προγράμματα αὐτά, πιο ἀπλά στά δημοτικά σχολεῖα, πιο πλούσια στίς μεγαλύτερες βαθμίδες ἐκπαιδεύσεως, περιλαμβάνουν τραγούδια, ποιήματα κι ὡς ὁρατό σημεῖο τοῦ «εὐχαριστῶ» τῶν μαθητῶν ἓνα μπουκετάκι ἀπό κόκκινα γαρύφαλλα, πού τά παιδικά καί νεανικά χέρια βάζουν στά πέτα τῶν δασκάλων. Ἡ τελετή γίνεται στό προαύλιο τοῦ σχολεῖου πρὶν ἀπό τά μαθήματα τῆς ἡμέρας. Μέ ἐκδηλη συγκίνηση οἱ ἐκπαιδευτικοὶ προσθέτουν τή γλυκύτητα τοῦ χαμόγελοῦ τους στήν ὁμορφὴ ἀτμόσφαιρα, πού δημιουργεῖ ἢ εὐγνωμοσύνη καί ὁ σεβασμός τῶν μαθητῶν.

Ὁ ἑορτασμός αὐτός ἔγινε γιά πρώτη φορά τό 1958 ἀπό τίς μαθήτριες ἑνός λυκείου θηλέων τῆς ἐπαρχίας Chung Nam. Ἡ ἐπιτυχία του ἦταν τόση πού τήν ἐπόμενη χρονιά ἔγινε σ' ὅλα τά σχολεῖα τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς. Λίγα χρόνια ἀργότερα, «ἡ ἡμέρα τοῦ δασκάλου» καθιερώθηκε ἐπίσημα ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τῆς χώρας. Ὡς ἡμέρα τοῦ ἑορτασμοῦ ὀρίστηκε συμβολικά ἡ 15η Μαΐου, ἡμέρα γεννήσεως τοῦ λόγιου Βασιλιᾶ Sejong, μέ ἐνέργειες τοῦ ὁποῖου τόν 15ο αἰῶνα διαμορφώθηκε ἀπό τοὺς γλωσσολόγους τῆς ἐποχῆς τό κορεατικὸ ἀλφάβητο.

Τί ὁμορφο αὐτό τό «δέσιμο» μιᾶς καρδιακῆς μαθητικῆς πρωτοβουλίας μέ τήν ἱστορικὴ ἐξέλιξη τῆς γλώσσας μιᾶς χώρας, πού τά νιάτα της στήν ἐπωδὸ τοῦ τραγουδιοῦ «ὕμνος τοῦ δασκάλου» ὁμολογοῦν ὅτι «ἡ διδασκαλία τοῦ δασκάλου μας εἶναι ὁ φάρος τῆς ψυχῆς μας»!

Ἄ.Π.

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΚΑΣΑΤΚΙΝ)

Ο ΦΩΤΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Ἐκατό χρόνια ἀπὸ τὴν
κοίμησή του (1912-2012)

Συμπληρώνονται φέτος ἑκατό χρόνια ἀπὸ τὴν κοίμηση τοῦ ἁγίου Νικολάου (Κασάτκιν, 1836 - 1912), ἰδρυτὴ καὶ πρῶτου ποιμενάρχου τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἰαπωνίας, «ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ σπουδαίους ἱεραποστόλους ὄλων τῶν ἐποχῶν», σύμφωνα μὲ τὸν π. Ἰωάννη Μέγεντορφ.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος γεννήθηκε στὶς 22 Αὐγούστου τοῦ 1836 σ' ἓνα χωριὸ τοῦ Σμολένσκ τῆς Ρωσίας. Ὁ πατέρας του Δημήτριος Κασάτκιν, διάκονος, καὶ ἡ μητέρα του Ξένη, κόρη διακόνου, πού ξεχώριζαν γιὰ τὴν εὐλάβειά τους, εἶχαν τέσσερα παιδιά, τὸν Γαβριήλ, τὴν Ὑλγα, τὸν Βασίλειο καὶ τὸν Ἰβάν (Ἰωάννη), τὸν κατοπινὸ ἅγιο ἱεραπόστολο Νικόλαο.

Πέντε μόλις χρόνων ὁ Ἰβάν ἔμεινε ὀρφανὸς ἀπὸ μητέρα. Ὁ πατέρας του μὲ σκληρὴ δουλειὰ καὶ παραδειγματικὴ αὐτοθυσία μεγάλωσε τὰ τρία παιδιά του –ὁ πρῶτος του γιός, ὁ Γαβριήλ, πέθανε κι αὐτὸς σὲ μικρὴ ἡλικία–, μεταδίδοντάς τους πάνω ἀπ' ὅλα τὴ βαθιὰ πίστη του καὶ τὴν ἔξοχη ἀρετὴ του.

Ὅσο ἦταν μικρὸς ὁ Ἰβάν, ἤθελε νὰ γίνεи στρατιωτικός. Μεγαλώνοντας, ὁμως, πόθησε νὰ γίνεи στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ διακονήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν Του. Ἔτσι, τὸ 1856, ἀφοῦ ἀποφοίτησε ἀπὸ τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Σεμινάριο τοῦ Σμολένσκ, γράφτηκε στὴ Θεολογικὴ Ἀκαδημία τῆς Πετροπόλεως. Τότε ἄρχισε νὰ αισθάνεται μιὰν ἔλξη γιὰ τὴν ἔξωτερικὴ ἱεραποστολή. Ἡ πρώτη του σκέψη ἦταν νὰ γίνεи ἱεραπόστολος στὴν Κίνα, ἀλλὰ στὴ συνέχεια τὸ ἐνδιαφέρον του στράφηκε στὴν Ἰαπωνία, τὴ «Χώρα τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου» μὲ τὸν εὐφυὴ καὶ εὐγενικὸ λαό.

Τὸ 1860, τεταρτοετὴς φοιτητὴς ἀκόμα, ἐπιλέχθηκε ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο γιὰ τὴ θέση τοῦ ἐφημερίου τοῦ ρωσικοῦ προξενικοῦ ναοῦ στό Χακοντάτε, λιμάνι τῆς Βόρειας Ἰαπωνίας. Ἔτσι, τὸν Ἰούνιο τοῦ ἴδιου ἔτους, μετὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν του, ἔγιναν ἡ μοναχικὴ κουρά του καὶ οἱ χειροτονίες του σὲ διάκονο καὶ πρεσβύτερο. Ὀνομάστηκε Νικόλαος, πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας. Τὸν Αὐγούστο κιόλας ὁ 25χρονος ἱερομόναχος ἀγόρασε μιὰν ἄμαξα καὶ διασχίζοντας μόνος ὁλόκληρη τὴ Σιβηρία ἔφτασε στὴν Ἰαπωνία τὸν Ἰούλιο τοῦ ἐπό-

Ὁ ἅγιος Νικόλαος, νεαρός ἀρχιμανδρίτης ὅταν ἔφτασε στήν Ἰαπωνία

μενου ἔτους, ἔπειτα ἀπό ἓνα ἐξουθενωτικό ταξίδι δέκα μηνῶν.

Στό Χακοντάτε δέν τόν ὑποδέχθηκαν θερμά οὔτε οἱ Ρῶσοι οὔτε οἱ Ἰάπωνες, πολὺ περισσότερο βέβαια οἱ τελευταῖοι, πού ἦταν ξενόφοβοι καί προσκολλημένοι στά παραδοσιακά τους θρησκευόμενα, Σιντοϊσμό, Βουδισμό καί Κομφουκιανισμό. Ὁ Χριστιανισμός, ἀλλήλωσε, ἦταν ἀγαπορευμένος στή

χώρα, ὅπου κάθε μεταστροφή τιμωροῦνταν μέ θάνατο.

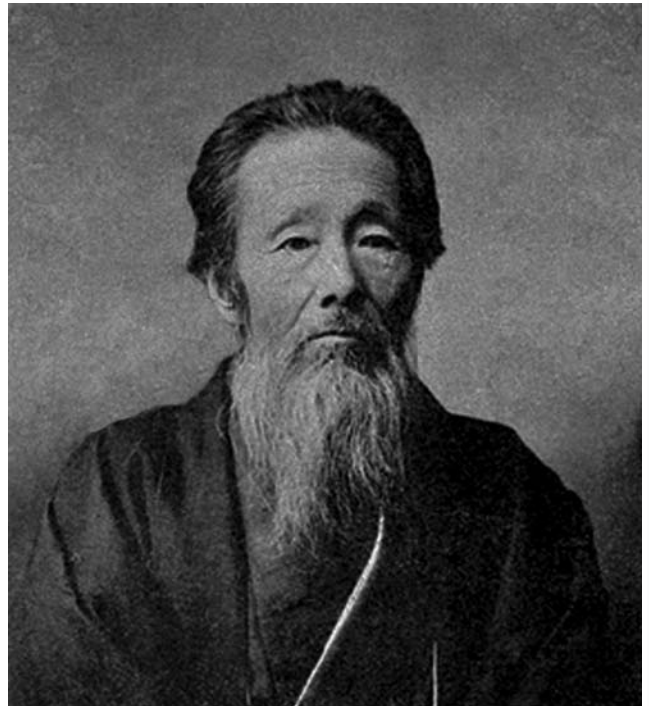
Ὁ νεαρός ἱεραπόστολος ἔνωσε κάποιαν ἀποθάρρυνση. Ἀλλή στίς 9 Σεπτεμβρίου τοῦ 1861 δέχθηκε τήν επίσκεψη τοῦ ἱεραποστόλου τῆς Ἀλάσκας ἀγίου Ἰννοκεντίου (1797 - 1879), ἀρχιεπισκόπου τότε Καμτσάτκας, Κουρίλων καί Ἀλεουτίων Νήσων (βλ. σχετικό ἄρθρο στό περ. «Πάντα τά ἔθνη», τ. 62/1997, σελ. 35-39), ὁ ὁποῖος τόν ἐμψύχωσε καί τόν συμβούλησε νά μάθει καλά τή δύσκολη ἰαπωνική γλῶσσα.

Πράγματι, ὁ π. Νικόλαος ἄρχισε νά κάνει ιδιαίτερα μαθήματα. Παράλληλα ἐπιδόθηκε στή μελέτη τῶν θρησκευτικῶν δοξασίῶν τῶν Ἰαπώνων, καθῶς καί τῶν ἠθῶν καί ἐθίμων τῆς χώρας. Πέρασαν ἔτσι σχεδόν τέσσερα χρόνια. Τότε ὁ ἅγιος ἄρχισε σιγά σιγά, μέ προσοχή καί διακριτικότητα νά κηρύσσει τόν θεῖο λόγον.

Κάποιο βράδυ, καθῶς μελετοῦσε στό γραφεῖο του, βλήπει ἓναν σαμουράι (εὐγενή τῆς παιλαιᾶς φεουδαρχικῆς ἰαπωνικῆς κοινωνίας) νά ὀρμᾷ στό δωμάτιο μέ τό σπαθί στό χέρι. Ἦταν ὁ Τακούμα Σαβάμπε, πού ἔκανε μαθήματα ξιφασκίας στόν γιό τοῦ Ρώσου προξένου. Ὁ Σαβάμπε τόν ἀπειλήσε πῶς, ἂν δέν σταματοῦσε τά κηρύγματά του, θά τόν ἔσφαζε. Ὁ π. Νικό-

λαος δέν φοβήθηκε. Ἦρεμα καί ταπεινά τοῦ εἶπε πῶς ἦταν ἔτοιμος νά πεθάνει. Παρακάλεσε ὁμῶς τόν ἐπίδοξο φονιά του, πρὶν τόν σκοτώσει, νά μάθει, ἂν ἤθελε, τί μελετοῦσε τήν ὥρα ἐκείνη. Ὁ σαμουράι, περιέργως, κατέβασε τό σπαθί του, γιά ν' ἀκούσει τί εἶχε νά τοῦ πεῖ ὁ Ἅγιος. Ἐκεῖνος τότε ἄρχισε νά τοῦ ἐξηγεῖ τή δημιουργία τοῦ σύμπαντος ἀπό τόν Θεό, τό προαιώνιο σχέδιό Του γιά τόν ἄνθρωπο καί τό πῶς ὁ Χριστός ἦρθε γιά νά σώσει τόν κόσμον. Τόσο σαγηνευτική ἦταν ἡ διήγηση τοῦ Ἁγίου, πού ὁ Σαβάμπε κρεμάστηκε ἀπό τά χεῖλη του, ξεχνώντας ὅτι εἶχε ἔρθει γιά νά τόν σκοτώσει! Ἐφυγε ἀργά τή νύχτα, βαθιά προβληματισμένος. Ἀλλή ξαναἦρθε πολλῆς φορές ἀκόμα, γιά ν' ἀκούσει τά λόγια τῆς ἀλήθειας καί τῆς ζωῆς. Τελικά πίστεψε ὀλόψυχα στόν Χριστό καί ζήτησε νά βαπτιστεῖ.

Σέ λίγο τό παράδειγμα τοῦ Σαβάμπε ἀκολούθησαν ἄλλοι δύο Ἰάπωνες, ὁ γιατρός Σακάι καί ὁ σαμουράι Οὐράνο. Ὑστερα ἀπό ἐπιμελή κατήχηση ὁ π. Νικόλαος τοὺς βάπτισε καί τοὺς τρεῖς, τόν Ἀπρίλιο τοῦ

Ὁ πρῶτος Ὀρθόδοξος ἱερέας τῆς Ἰαπωνίας π. Παῦλος Σαβάμπε

1868, σ' ένα απόκεντρο σπίτι του Χακοντάτε με κάθε μυστικότητα, καθώς στό μεταξύ τά μέτρα τής ιαπωνικής κυβερνήσεως ένάντια σέ κάθε μεταστροφή είχαν ένταθει. Ο Σαβάμπε ονομάστηκε Παϋλος, ο Σακάι Ιωάννης και ο Ουράνο Ιάκωβος. Σύντομα στή μικρή ομάδα των Όρθοδόξων προστέθηκαν μερικοί έπιφανείς σαμουράι, όπως ο Άράι και ο Καγκέτα. Πάντως λόγω των δυσμενών συνθηκών, τό 1871, δηλαδή δέκα χρόνια μετά τή μετάβαση του π. Νικολάου στήν Ιαπωνία, οί πιστοί ήταν μόλις τριάντα. (Σύμφωνα μέ κάποιες άλλες μαρτυρίες ήταν πάνω από εκατό μαζί μέ τούς κατηχούμενους).

Τή χρονιά εκείνη ή Ίερά Σύνοδος τής Ρωσικής Έκκλησίας αποφάσισε τήν ίδρυση επίσημης Όρθόδοξης Ίεραποστολής στήν Ιαπωνία, πού θά τήν αποτελούσαν ένας αρχιμανδρίτης, τρεις ιερομόναχοι και ένας κατηχητής. Τό σχετικό αίτημα είχε υποβάλει ήδη από τό 1869 ο π. Νικόλαος, ο οποίος έλαβε τό όφφικιο του αρχιμανδρίτη και τοποθετήθηκε επικεφαλής τής Ίεραποστολής. Οί τρεις ιερομόναχοι, ώστόσο,

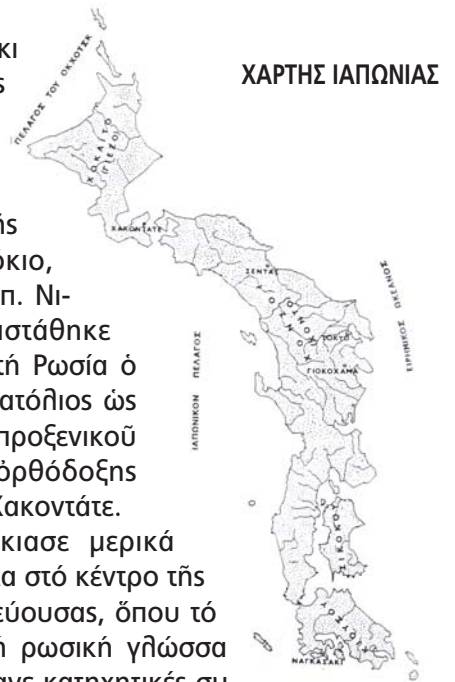
Ό άγιος Νικόλαος ως αρχιεπίσκοπος Ιαπωνίας

δέν βρέθηκαν, κι έτσι ο Άγιος έμεινε μόνος. Έπειδή, πάντως, ως έδρα τής Ίεραποστολής ορίστηκε τό Τόκιο, όταν τό 1872 ο π. Νικόλαος έγκαταστάθηκε εκεί, ήρθε από τή Ρωσία ο ιερομόναχος Άνατόλιος ως έφημέριος του προξενικού ναού και τής όρθόδοξης κοινότητας του Χακοντάτε.

Ό Άγιος νοίκιασε μερικά φτωχικά οικήματα στό κέντρο τής ιαπωνικής πρωτεύουσας, όπου τό πρωί δίδασκε τή ρωσική γλώσσα και τό βράδυ έκανε κατηχητικές συγκεντρώσεις. Οί πρώτοι δέκα Χριστιανοί βαπτίστηκαν κρυφά τόν Σεπτέμβριο του 1872.

Τό 1873 μέ αυτοκρατορικό διάταγμα νομιμοποιήθηκε ο Χριστιανισμός και έπιτράπηκε ή άσκηση ιεραποστολής. Η αύξηση των βαπτίσεων μετά τήν άρση των απαγορευτικών μέτρων τής κυβερνήσεως ήταν έντυπωσιακή. Τό 1875 ο αριθμός των Όρθοδόξων ανήλθε σέ 500 και έναν μόλις χρόνο άργότερα σέ 1.000. Τό 1878 οί πιστοί ήταν πολύ περισσότεροι από 4.000. Οί αριθμοί αυτοί έχουν ιδιαίτερη σημασία, καθώς οί βαπτίσεις δέν γίνονταν έσπευσμένα, αλλά έπειτα από μακροχρόνια κατήχηση. Τόν ίδιο χρόνο ή δύναμη τής Ίεραποστολής αποτελούνταν από τόν π. Νικόλαο, 6 Ιάπωνες ιερείς και 78 κατηχητές. Ό σημαντικός αυτός αριθμός κατηχητών όφειλόταν στό σύστημα διοργανώσεως τής Ίεραποστολής: Σέ κάθε χωριό όπου υπήρχε έστω και πολύ μικρός αριθμός πιστών, διοριζόταν κατηχητής, ένώ όπου οί πιστοί ξεπερνούσαν τούς 10, ίδρύονταν ευκτήριος οίκος. Ό πρώτος ιθαγενής ιερέας ήταν ο Σαβάμπε Παϋλος Τακούμα, ο οποίος χειροτονήθηκε τό 1875 από τόν έπίσκοπο Καμτσάτκας Παϋλο.

Πρέπει νά σημειωθεί έδώ ότι ο π. Νικόλαος, μοιλονότι δέν είχε αξιόλογα οικονομικά μέσα, όργάνωσε ένα ολοκληρωμένο σύστημα εκκλησιαστικής εκπαι-

ΧΑΡΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Λειτουργός στον Καθεδρικό Ναό της Αναστάσεως

δεύσεως. Ἀφότου νομιμοποιήθηκε ὁ Χριστιανισμός, ἵδρυσε στό Τόκιο τέσσερις σχολές: Τό 1873 «Σχολή Κατηχητῶν», ὅπου διδασκόταν Δογματική Θεολογία, Ἑρμηνεία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, Βιβλική Ἱστορία καί Ἐκκλησιαστική Ἱστορία, τό 1875 «Σχολή Γυναικῶν Ἱεραποστόλων», τό 1877 «Σχολή Ἀναγνωστῶν καί Ψαλτῶν» καί τό 1878 «Ἱερατικό Σεμινάριο», ὅπου ἐκτός ἀπό τά θεολογικά μαθήματα διδάσκονταν οἱ γλῶσσες κινεζική καί ρωσική. Ἰδρυσε, ἐπίσης, πολλὰ κατώτερα σχολεῖα στό Τόκιο, τό Χακοντάτε καί τό Κιότο. Ἀπό τοὺς σπουδαστές τῶν σχολῶν καί τοὺς μαθητές τῶν σχολείων διάλεγε τοὺς ἄριστους καί τοὺς ἔστειλε γιά ἀνώτερες θεολογικές σπουδές στίς Ἐκκλησιαστικές Ἀκαδημίες τῆς Ρωσίας, δημιουργώ-

ντας ἔτσι καταρτισμένα στελέχη γιά τή νεόφυτη Ἰαπωνική Ἐκκλησία.

Γιγαντιαία προσπάθεια, ἀλλήλωσε, ἀνέλαβαν τόσο ὁ Ἅγιος προσωπικά ὅσο καί οἱ κατηχητές τοῦ Σεμιναρίου στόν τομέα τῆς μεταφράσεως τῆς Ἀγίας Γραφῆς, τῶν λειτουργικῶν βιβλίων (ἡ τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας καί τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν γινόταν στά ἰαπωνικά), τῶν προσευχητῶν, τῶν βίων Ἀγίων, τῶν ἱερῶν κανόνων καί τῶν πατερικῶν συγγραμμάτων, ἀλλὰ καί τῆς συντάξεως πρωτότυπων θεολογικῶν καί κατηχητικῶν ἔργων. ἤδη τό 1900 θεολογικές πραγματείες ἔγραφαν καί Ἰάπωνες συγγραφεῖς. Ὁ Ἅγιος ἵδρυσε καί διάφορα περιοδικά ἱεραποστολικοῦ κυρίως χαρακτήρα, ὅπως τό δεκαπενθήμερο ἐπίσημο ὄργανο τῆς Ἱεραποστολῆς, τό μηνιαῖο «Οὐρανόσικι» (: Σεμνότητα), πού προοριζόταν γιά τίς Ὀρθόδοξες Ἰαπωνίδες, τό «Σεϊκέο Ἑοβά» (: Ὀρθόδοξη Συζήτηση) καί τό «Σονκάι» (: Πνευματική Θάλασσα).

Τό 1879 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἀποφάσισε τήν ἵδρυση ἐπισκοπῆς στήν Ἰαπωνία. Τή διοίκησή της ἀνέθεσε στόν π. Νικόλαιο, τόν ὁποῖο τό 1880 προήγαγε σέ ἐπίσκοπο Ρεβέλσκ. Τόν ἐπόμενο χρόνο ἡ ἱεραποστολή ἀποτελοῦνταν ἀπό τόν ἐπίσκοπο, 4 Ρώσους ἱερεῖς, 1 Ρώσο διάκονο, 1 Ρωσίδα διακόνισσα καί 2 Ρώσους δασκάλους τῆς μουσικῆς, καθώς καί ἀπό 6 Ἰάπωνες ἱερεῖς, 2 Ἰάπωνες διακόνους καί 79 κατηχητές. Οἱ πιστοί ξεπερνοῦσαν τοὺς 6.000. Οἱ ναοί καί οἱ εὐκτήριοι οἴκοι ἦταν 69 καί οἱ αἰθουσες διδασκαλίας 263.

Σ' ὅλα τά ἐπόμενα χρόνια ὁ ἐπίσκοπος Ρεβέλσκ Νικόλαιο μέ τό ἅγιο παράδειγμά του, τήν πνευματική διάκρισή του καί τή διοικητική ἰκανότητά του ὀδηγοῦσε τήν Ἰαπωνική Ἐκκλησία ἀπό ἐπιτυχία σέ ἐπιτυχία, μοιλονότι τά πρόσωπα καί τά μέσα τῆς Ὀρθόδοξης Ἱεραποστολῆς ἦταν πολύ λιγότερα ἀπό τά ἀντίστοιχα τῶν ἑτερόδοξων Ἱεραποστολῶν (οἱ Ὀρθόδοξοι ἱεραπόστολοι, γιά παράδειγμα, ἦταν μόλις 9, ἐνῶ οἱ ἑτερόδοξοι 209).

Χαρακτηριστικό εἶναι τό σχετικό σχόλιο ἐλληνικοῦ περιοδικοῦ τῆς ἐποχῆς: «Ἡ προτίμησις τῆς Ὀρθόδοξης ὑπό τῶν Ἰαπῶνων ἐπί τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν ὀφείλεται πρό πάντων εἰς τās προσωπικὰς ἀρετὰς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἐν Ἰαπωνίᾳ Ὀρθόδοξου Ρωσικῆς Ἱεραποστολῆς, τοῦ Πανιερωτάτου Ἐπισκό-

που Νικολάου. Ὁ ἄμεμπτος τοῦ Ἱεράρχου τούτου βίος, ἡ βαθεῖα πίστις, ἡ ἐνεργὸς ἀγάπη, ἡ εὐσέβεια, ἡ πραότης, ὁ ζήλος, ἡ τελεία γνώσις τῆς ἰαπωνικῆς γλώσσης, ἡ ἀπλότης τῶν τρόπων, ἡ διατήρησις τῶν ἐντοπίων ἰαπωνικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων τῶν μὴ ἀπαρόντων ταῖς ἀρχαῖς τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας, ταῦτα πάντα κατέστησαν τὸν Ἐπίσκοπον Νικόλαον, τὸν ἀπόστολον τοῦτον καὶ φωτιστὴν τῶν Ἰαπῶνων, ἀξιοσέβαστον καὶ ἀγαπητὸν οὐ μόνον παρά τοῖς ἐκεῖ Ὁρθοδόξοις, ἀλλὰ καὶ παρά τοῖς Καθολικοῖς καὶ Προτεστάνταις καὶ αὐτοῖς τοῖς ἐθνικοῖς εἰσέτι Ἰαπῶσιν» (*Ἡ Ὁρθοδοξία ἐν Ἰαπωνίᾳ*, περ. «Ἀνάπλασις» 6/1893, σελ. 1695).

Ἡ δρᾶσις τοῦ Ἁγίου ἔγινε πιὸ πηλατιὰ καὶ πιὸ καρποφόρα ἀπὸ τὸ 1889, ὅταν ἀναγνωρίσθηκε πλήρης θρησκευτικὴ ἐλευθερία στὴν Ἰαπωνία. Ἀξίζει νὰ σημειωθῆῖ ὅτι στὴ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἅγιος ἱεράρχης εἶχε υἱοθετήσῃ τὸ συνοδικὸ σύστημα. Ἡ σύνοδος συνερχόταν μία φορά τὸν χρόνο στό Τόκιο, κατὰ τὴν ἐορτὴ τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ ἐπισκόπου. Στὴ διάρκειά της γινόταν ἀνακοινώσεις γιὰ ὅλα ὅσα εἶχαν γίνῃ ἀπὸ τὴν προηγούμενη σύγκλησις τῆς συνόδου καὶ συζητήσεις γιὰ κάθε ἐκκλησιαστικὸ ζήτημα. Ἡ σύνοδος αὐτὴ, ὅμως, εἶχε μιὰ ἰδιομορφία: Τὴ μιὰ χρονιά λήμβαναν μέρος σ' αὐτὴν οἱ κληρικοὶ μόνον, ὁπότε λεγόταν μικρὴ, καὶ τὴν ἄλλη καὶ οἱ κατηχητές, ὁπότε λεγόταν μεγάλη. Ἡ ὀργάνωσις τῆς Ἐκκλησίας ἦταν κοινοτική. Σὲ ὅσες Κοινότητες ὑπῆρχε ἱερέας, αὐτὸς ἀσκοῦσε τὴ διοίκηση. Οἱ ὑπόλοιπες διοικοῦνταν ἀπὸ τοὺς κατηχητές. Γιὰ νὰ ἀποφευχθῆ, ὅμως, ἡ ἀπομόνωσή τους καὶ γιὰ νὰ ἀναπτυχθῆ μεταξὺ τους χριστιανικὴ ἀλληλεγγύη, ὁ ἅγιος Νικόλαος φρόντισε νὰ δημιουργήσῃ τοὺς λεγόμενους Χριστιανικοὺς Κύκλους, οἱ ὁποῖοι συνέδεαν ἕναν ἀριθμὸ Κοινοτήτων.

Τὸ 1891 περατώθηκε (ἡ ἀνοικοδόμησή του εἶχε ἀρχίσει τὸ 1873) καὶ ἐγκαινιάσθηκε ὁ μεγαλόπρεπος Καθεδρικός Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως, γνωστός ὡς Νικολαί Ντό (: οἶκος τοῦ Νικολάου), στό Τόκιο, βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, πού ἀποτελεῖ ἕξοχο μνημεῖο τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ κόσμημα τῆς ἰαπωνικῆς πρωτεύουσας μέχρι σήμερα. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ὑπῆρχαν στὴ χώρα 216 Ὁρθόδοξες Κοινότητες μὲ 20.000 περίπου πιστοὺς, 22 ἱερεῖς καὶ 219 ναοὺς καὶ παρεκκλήσια.

Ὁ Ναὸς τῆς Ἀναστάσεως στό Τόκιο, στὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνα

Στὸν Ρωσοῖαπωνικὸ πόλεμο (1904 - 1905) ὁ ἅγιος Νικόλαος τήρησε στάση ἀνθρώπινα συνετὴ καὶ χριστιανικὰ φωτισμένη. Ὅχι μόνον δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὴ χώρα, ἀλλὰ, Ρῶσος αὐτός, μὲ ἐγκύκλιό του τῆς 11.02.1904 κάλεσε τὸ ποίμνιο τῆς Ἰαπωνικῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐπιτελέσῃ εὐσυνείδητα τὸ ἐθνικὸ του καθῆκον. Συγκεκριμένα, μεταξύ ἄλλων ἔγραφε: «Ἐκπληρώστε, ἀδελφοί καὶ ἀδελφές, ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἀπὸ σᾶς τὸ καθῆκον ὡς πιστῶν ὑπηκόων. Προσεύχεστε στὸν Θεὸ νὰ δίνει στὰ στρατεύματά σας νίκες καὶ εὐχαριστεῖτε Τον γιὰ ὅσες θὰ σᾶς δωρίσει. Προσφέρετε γιὰ τίς ἀνάγκες τοῦ πολέμου. Ὅσοι ἀπὸ σᾶς θὰ κληθεῖτε στὰ πεδία τῶν μαχῶν, πρέπει νὰ πολε-

Κληρικολαϊκή σύνοδος τῶν Ὁρθοδόξων Ἰαπώνων ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπο Ρεβέλλοκ Νικόλαο Κασάτκιν

μήσετε χωρὶς νὰ ληπθῆτε τὴ ζωὴ σας, ὄχι ὅμως ἀπὸ μῖσος ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ἀλλὰ ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τοὺς συμπατριῶτες σας, ἔχοντας στὸν νοῦ σας τὰ λόγια τοῦ Σωτήρα: "Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ" (Ἰω. 15:13). Κοντολογίς, κάνετε ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἀπὸ σᾶς ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πατρίδα... Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴν ἐπίγεια πατρίδα ἔχουμε καὶ τὴν ἐπουράνια. Σ' αὐτὴν ἀνήκουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἐθνικότητά τους, γιατί εἶναι ἐξίσου παιδιὰ τοῦ οὐράνιου Πατέρα καὶ μεταξύ τους ἀδελφοί. Ἡ πατρίδα μας αὐτὴ εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας εἴμαστε ὅλοι ἐξίσου μέλη καὶ στὴν ὁποία τὰ παιδιὰ τοῦ οὐράνιου Πατέρα ἀπαρτίζουν πραγματικά μιὰ οἰκογένεια. Γι' αὐτὸ δὲν χωρίζομαι ἀπὸ σᾶς, ἀδελφοί καὶ

ἀδελφές, ἀλλὰ παραμένω στὴν οἰκογένειά σας ὅπως καὶ στὴ δική μου. Μαζὶ θὰ ἐκπληρώσουμε τὰ καθήκοντά μας πρὸς τὸν οὐράνιο Πατέρα μας, ὅπως πρέπει στὸν καθένα μας...».

Τὸ 1906 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας προήγαγε τὸν ἐπίσκοπο Νικόλαο σὲ ἀρχιεπίσκοπο Ἰαπωνίας, δίνοντάς του καὶ βοηθὸ ἐπίσκοπο τὸν ὡς τότε πρῦταν τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρούπολης Σέργιο Τιχομίρωφ, ὁ ὁποῖος ἐγκαταστάθηκε στὸ Κιότο. Ὁ ἐπίσκοπος Σέργιος διαδέχθηκε τὸν Ἅγιο στὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο ἕξι χρόνια ἀργότερα.

Ὁ σεπτὸς ἱεράρχης Νικόλαος, ὁ φωτιστὴς τῆς Ἰαπωνίας, κοιμήθηκε ὀσπιακά στὶς 3 Φεβρουαρίου τοῦ 1912, ἀφήνοντας στὴ «Χώρα τοῦ Ἀνατέλλοντος

Λειτουργικά βιβλία στην
'Ιαπωνική γλώσσα από την
ἐποχή του 'Αγίου

'Ηλίου» μίαν 'Εκκλησία με ὑποδειγματική ὀργάνωση, με 266 Κοινότητες, 8 μεγάλους καί 276 μικρούς ναούς, 178 ιεραποστολικούς σταθμούς, 33.000 πιστούς, 35 'Ιάπωνες ιερείς, 22 διακόνους καί 116 κατηχητές.

Στήν κηδεία του ὁ αὐτοκράτορας τῆς χώρας Μείτζι Τέννο (1867 - 1912) ἔστειλε μεγαλόπρεπο στεφάνι ἀπό φυσικά λουλούδια, ἡ κατάθεση τοῦ ὁποῦ στοῦ ἱερό σκηνώμα συνοδεύθηκε ἀπό εἰδική τελετή μέ τήν παρουσία αὐθικοῦ ἀξιωματοῦχου. Στό στεφάνι ὑπῆρχε ἡ ἐπιγραφή « Ὡν Σί» (: Αὐτοκρατορική Προσφορά).

Ἡ 'Ελληνας σχολιαστής, πού δημοσίευσε τετράστιχη ἐγκωμιαστική βιογραφία τοῦ 'Αγίου σέ ἔγκυρο ἐκκλησιαστικό περιοδικό τῆς ἐποχῆς, κατέληξε μέ τοῦτα τά λόγια: «Τό συντελεσθέν μέγα ἔργον τοῦ αἰοδίου ἀρχιεπισκόπου 'Ιαπωνίας Νικολάου θαυμάζοντες καί ἡμεῖς, ἀνθραῖοι ραίνομεν τόν τάφον τοῦ ἥρωος τούτου τῆς πίστεως καί εὐσεβείας, ὅστις καλῶς παλαίσας καί εὐδοκίμως ἀγωνισθεῖς ὑπέρ τοῦ Εὐαγγελίου, ἔλαβε μετά θάνατον τά μέγιστα πίστεως καί ἀρετῆς ἄθλα» (Φ.Χ., 'Ο 'Αρχιεπίσκοπος τῆς 'Ιαπωνίας Νικόλαος, περ. «'Εκκλησιαστική 'Αλήθεια» 32/1912, σελ. 98 κ.έ.).

Μ.Σ.Π.

'Ο τάφος τοῦ ἁγίου Νικολάου στό
κοιμητήριο Yanaka στό Τόκιο

Σημερινότητα ή πολύτιμη

Πρό καιρού τό περιοδικό μας είχε φιλοξενήσει κείμενό μου μέ τίτλο *Συνάντηση μέ τή "σημερινότητα"*. Έκει είχα προσπαθήσει νά καταδείξω έναν ιδιαίτερο κίνδυνο: Τόν κίνδυνο τῆς νομιζόμενης ένασχόλησης μέ τήν Ἀφρική (καί μέ κάθε "Αφρική"). Τό νά δηλώνει, δηλαδή, κανείς ἐνδιαφέρον γιά τόν τόπο, νά μεταβαίνει ἐκεῖ, ἐνδεχομένως καί νά καυχᾶται γιά τή μακρόχρονη παραμονή του ἐπί ἀφρικανικοῦ ἐδάφους, ἀλλά δίχως στήν πραγματικότητα νά ἔχει ποτέ οἰκοδομήσει ἐπαφή μέ τήν ἀληθινή Ἀφρική. Δίχως ἐμπρακτῆ προθυμία γιά γνωριμία μέ τή "σημερινότητά" της, δηλαδή μέ αὐτό πού στήν πραγματικότητα συνιστᾶ αὐτή τή στιγμή τήν Ἀφρική, ὁ ἐν λόγῳ καυχώμενος μένει στήν πραγματικότητα μακριά της, ἀγκαλιασμένος μέ ἕνα φάντασμά της, πού οὐδαμῶς τήν ἐκπροσωπεῖ. "Χωρίς συνάντηση μέ τήν σημερινότητα", κατέληγε τό κείμενο, "ἡ ὁμολογουμένως πολύτιμη διάθεση γιά ἀποδοχή τῶν ποικίλων πολιτισμῶν μπορεῖ νά ἐγκλωβιστεῖ σέ μία

φαντασίωση, ὅτι οἱ σημερινοί πολιτισμοί εἶναι ὅ,τι ἦταν πρῖν ἀπό αἰῶνες, πρῖν ἀπό τήν ὁσμωσή τους μέ τήν τεχνολογία, τή νεωτερικότητα, τόν κοινοβουλευτισμό κλπ. Ἐπί πλεόν, ἡ ἀκαλλιέργητη πεποίθηση ὅτι οἱ πολιτισμοί εἶναι συμπαγεῖς οὐσίες, ἀδυνατεῖ νά δεῖ ὅτι ὅλοι οἱ πολιτισμοί εἶναι σύνθετα γεγονότα, εὐρισκόμενα σέ ἀδιάκοπη κίνηση. Μέσα σέ κάθε πολιτισμό ἀναπτύσσονται δυνάμεις πού ἐλευθερώνουν καί δυνάμεις πού σκληρώνουν [...]. Ὁ φανταστικός ἐγκλωβισμός μας [...] στό παρελθόν καί στίς γενικεύσεις, μπορεῖ νά μοιάζει ἀπλῶς μέ ἀγαθό ρομαντισμό, στήν πραγματικότητα ὅμως ἴσως νά ἀποτελεῖ ὀδυνηρή ἐκδήλωση ἀλαζονείας. Τῆς ἀλαζονείας αὐτοῦ πού ἀνενδοίαστα πιστεύει ὅτι ὁμφαλός τῆς γῆς εἶναι ἡ αὐλίτσα του".

Μιά πρόσφατη ἔκδοση ἐπιβεβαιώνει, ἀπό τή δική της σκοπιά, τήν ὑπαρξη καί τήν ἔκταση αὐτοῦ τοῦ κινδύνου. Πρόκειται γιά τό σπουδαῖο βιβλιαράκι τοῦ Ρίτσαρντ Καπισίνσκι, Ὁ Ἄλλος². Ὁ Καπισίνσκι (1932-2007) ὑπῆρξε διακεκριμέ-

1. Πάντα τά Ἔθνη 115 (2010), σσ. 6-8.

vos Πολωνός δημοσιογράφος και ο πρώτος ξένος ανταποκριτής της χώρας του. Ταξίδεψε σε φλεγόμενες περιοχές της Αφρικής, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και προσπαθώντας να αποτυπώσει τη ζωή των λαών τους ζώντας την “από μέσα”. Έτσι προχώρησε κάτω από την κρούστα, έδωσε καίριες μαρτυρίες και διατύπωσε διεισδυτικές παρατηρήσεις³. Τό εν λόγω βιβλίο του αποτελείται από τέσσερις διαλέξεις που έδωσε σε συνέδρια και πανεπιστήμια, ως απόσταγμα ακριβώς των εμπειριών του και των αναστοχασμών του για την έννοια του “άλλου”

και του “διαφορετικού”. Ο Καπισίνσκι έφτασε σε πολύ σημαντικές θέσεις, οι οποίες μπορούν, κατά τη γνώμη μου, να ανταμώσουν πολύ γόνιμα την Ορθόδοξη θεολογία και την παραδοσιακή ευαισθησία της για τη βίωση του «άλλου» ως προσώπου μοναδικού, ως όρου της ύπαρξής μας και ως τόπου συνάντησής μας με τον Θεό. Αυτά όμως μπορούμε να τα συζητήσουμε σε άλλη ευκαιρία. Αυτό που θα ήθελα εδώ να ερμηνεύσουμε από τη μαρτυρία του Καπισίνσκι, είναι η αποκαλυπτική συνηγορία του υπέρ της επαφής με τη σημερινότητα.

Ο Καπισίνσκι αναφέρεται στις έρευνες, τις εκπλήξεις και τα ευρήματα της κοινωνικής ανθρωπολογίας, μιας πολυτιμής επιστήμης που ο θεολογικός – εκκλησιαστικός χώρος θα την είχε περί πολλού, αν είχε περί πολλού τις ιεραποστολικές σπουδές, δηλαδή τη σοβαρότητα περί το άνοιγμα στο αλληλιώτικο. Γράφει σε κάποιο σημείο ο πολωνός δημοσιογράφος για κορυφαίους κοινωνικούς ανθρωπολόγους:

“Συγγραφείς όπως ο Ρίβερς, ο Ράτκλιφ-Μπράουν ή ο Έβανς-Πρίτσαρντ απέδειξαν ότι οι πολιτισμοί των Άλλων ήταν το ίδιο πολύτιμοι και λογικοί όσο ο

ευρωπαϊκός πολιτισμός, με τη μόνη διαφορά ότι ήταν απλώς Άλλοι. Ένα βήμα παραέρα –άλλα τι σημαντικό βήμα όμως!– έκανε ο Μαλινόφσκι, ο οποίος κατέστησε τη λεγόμενη έρευνα πεδίου απαραίτητη προϋπόθεση για τη γνωριμία με τους Άλλους: Δεν αρκεί να τους επισκεφθεί κανείς, πρέπει επίσης να ζήσει ανάμεσά τους ή μαζί τους. Έτσι ξεκίνησε από τα Τροβριανά νησιά στον Ειρηνικό, κι εκεί, στη μέση ενός χωριού, έστησε τη σκηνή του. Ο Μαλινόφσκι ανακάλυψε προς μεγάλη του εκπλήξη

“... ότι οι λευκοί που είχαν ζήσει σε εκείνα τα νησιά για δεκαετίες όχι μόνο ζούσαν πολύ μακριά από τα τοπικά χωριά, αλλά αυτά που έλεγαν για τους ντόπιους ήταν ένα σωρό άνοσιες, τίποτα άλλο παρά αναληθείς και παράλογες κοινοτοπίες. Έν όλίγοις οι λευκοί στα τροπικά μέρη είναι η χειρότερη και η πλέον ανακριβής πηγή πληροφοριών σχετικά με τους αυτόχθονες και τους πολιτισμούς τους. Οι πρώτοι αποφεύγουν τους δεύτερους, γιατί μία συνάντηση με τους Άλλους δεν είναι κάτι απλό και αυτονόητο, αλλά αντίθετα προϋποθέτει θέληση και μία προσπάθεια που δεν είναι πάντα όλοι πρόθυμοι να αναλάβουν [...]”.

Τά κείμενα που προέκυψαν ως αποτέλεσμα έρευνών πεδίου άσκησαν μεγάλη επίρροή στην ευρωπαϊκή σκέψη που άφορμωσε τη σχέση με τους Άλλους, γιατί απέδειξαν ότι αυτοί οι Άλλοι δεν ήταν όρδες αινιγματικών, άργόσχολων, πρωτόγονων, αλλά ζούσαν σε έξαιρετικά αναπτυγμένους πολιτισμούς οι οποίοι διέθεταν σύνθετες και περίπλοκες δομές και ιεραρχίες [...]”.

Παρόλο που η έρευνα πεδίου έπαιξε έναν τόσο σημαντικό και θετικό ρόλο στη διερεύνηση των γνώσεων σχετικά με την ανθρώπινη οικογένεια, παρουσία-

2. Μετάφραση από τα πολωνικά: Άλεξάνδρα Ίωαννίδου, έκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2011.

3. Από τα Άλλα βιβλία του που έχουν μεταφραστεί στα ελληνικά, ιδιαίτερα αγαπητό είναι το Έβενος, τό χρώμα της Αφρικής (μτφρ: Ζώγια Μαυροειδή, έκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα 2002).

σε [...] αδυναμίες [...]. "Έγινε μία προσπάθεια να έρευνθοῦν και να μελετηθοῦν παραδοσιακοί πολιτισμοί παίρνοντας ως δεδομένο ότι παρουσίαζαν μία άμιγρή μορφή, με την οποία είχαν υπάρξει σε απομόνωση για αιώνες. Έτσι περιγράφονται σάν στατικές δομές, άμετακιντες και σταθερές για πάντα, ενώ στην πραγματικότητα, ειδικά στην εποχή μας, υπέκειντο σε μία διαρκή αλλαγή, σε μία όλοκληρωτική και κάποτε εκ βάθρων μεταλλαγή. Προτού ο Έβανς-Πρίτσαρντ, για παράδειγμα, καταφέρει να όλοκληρώσει την περιγραφή της φυλής Ζάντε, εκείνη είχε ήδη αρχίσει να διαφοροποιείται έντελώς ή είχε τελείως διασκορπιστεί και είχε πάψει να υπάρχει μαζί με τον πολιτισμό και τους θεούς της. Την εποχή εκείνη είχε ξεκινήσει μία περίοδος ταχείας και αυξανόμενης μετανάστευσης, όταν εκατομμύρια άνθρωποι μετακινούνταν προς τις πόλεις, και ο στυλοβάτης της παράδοσης, τό χωριό, έρήμωνε, καθώς οι κάτοικοί του αποδεκατίζονταν από την πείνα, τους εμφύλιους πολέμους, την ξηρασία και τις επιδημίες. Τό άτομο πού συναντάμε στις μεγάλες πόλεις του Τρίτου Κόσμου είναι πλέον ένας άλλος Άλλος – τό προϊόν μιās αστικής, αλληλωμένης κουλτούρας πού είναι δύσκολο να καθοριστεί, ο απόγονος διαφορετικών αντιφατικών κόσμων, ένα σύνθετο δημιούργημα ασταθών, πρόσκαιρων περιγραμμάτων και χαρακτηριστικών. Άκριβώς με αυτό τό είδος του Άλλου έχουμε συνήθως να κάνουμε σήμερα [...].

Τό τίμημα πού πλήρωσε [ο Μαθινόφσκι] για τό γε-

γονός ότι ξέκοψε από τον δικό του πολιτισμό ήταν μεγάλο. Γι' αυτό είναι τόσο σημαντικό να έχει κάποιος τη δική του, ξεχωριστή ταυτότητα, ένα αίσθημα της δικής του δύναμης, αξίας και ώριμότητας. Μόνο τότε μπορεί κάποιος να αντιμετωπίσει με τόλημη έναν άλλον πολιτισμό. Διαφορετικά θά παραμονεύει στην κρυψώνα του, απομονώνοντας έντρομος τον έαυτό

του από τους Άλλους. Και μάλιστα τη στιγμή πού ο Άλλος είναι ένας καθρέφτης μέσα στον όποιο βλέπω τον έαυτό μου κι μέσα στον όποιο γίνομαι αντικείμενο παρατήρησης - ένας καθρέφτης πού με αποκαλύπτει και με ξεγυμνώνει, κάτι πού θά προσπαθούσαμε να αποφύγουμε"⁴.

Ό Καπισίνσκι κατόρθωσε να καταγράψει, σε άδρες γραμμές, την πελώρια αλήθεια πώς κάθε άνθρωπος είναι ύπαρκτός στη σημερινότητά του⁵. Δέν υπάρχει άληθινός άνθρωπος έξω απ' αυτήν, κι αν δέν νοιαστείς γι' αυτή, δέν ανταμώνεις κανέναν. Χρειάζεται, λοιπόν, φιλότιμο και επίγνωση για να γίνει μορετή ή έξοδος από τον ιδιότυπο αυτισμό του μή-πορευομένου προς πάντα

τά έθνη. Γιατί ο αυτισμός αυτός, τό σφιχταγκάλιασμά σου με τον έαυτό σου και με τά φαντάσματά του, συχνά έκδηλώνεται με τρόπο πού ξεγελά. Μπορεί, δηλαδή, να μή στέκει κοκαλωμένος, αλλά να στροβιλίζεσαι, πάντα όμως έτσι αυτο-αγκαλιασμένος. Κι αυτή ή περιδίνηση περί τον άξονά σου να σε κάνει να κομπάζεις κι από πάνω, πώς είναι τάχα πόρευση, ταξίδι κοπιώδες προς τον άλλον!

Θανάσης Ν. Παπαθανασίου

4. Καπισίνσκι, ό.π., σσ. 34-37, 97.

5. Για τους ανθρωπολόγους πού μνημονεύει ο Καπισίνσκι, Ουίλλιαμ Ρίβερς (1864 - 1922), Άλφρεντ Ρέτζιναλντ Ράνκλιντ - Μηράουν (1881 - 1955), Έντουαρντ Έβαν Έβανς - Πρίτσαρντ (1906 - 1983) και Μπρόνισλαφ Μαθινόφσκι (1884 - 1942), ο έλληνας άναγνώστης πού δέν δύναται να άσχοληθει με τά ίδια τους τά έργα, αλλά επιθυμεί μιá βασική πληροφορία, μπορεί να συμβουλευτεί τό μελέτημα των Paul Erickson και Liam Murphy, 'Ιστορία της ανθρωπολογικής σκέψης (μτφρ. Φανή Μπούμπουλη, έπιμ. Φωτεινή Τιμπιρίδου), έκδ. Κριτική, Άθήνα 2002, ιδίως σσ. 142-149.

ΑΝΟΙΞΗ ΣΤΑ ΦΙΤΖΙ

διάστημα μόλις οκτώ έως δέκα ημερών, τὰ νέα φυντάνια τοῦ ζαχαροκάλαμου, πού εἶναι μιὰ εὐλογία τοῦ Θεοῦ γιά τόν τόπο, ἐφόσον πολλοί ἄνθρωποι ζοῦν ἀπό αὐτό. Ἡ συγκομιδή τοῦ ζαχαροκάλαμου, πού γίνεται δύο φορές τό χρόνο, θυμίζει τόν τρύγο τῶν σταφυλιῶν στήν Ἑλλάδα.

Ὁ στοργικός Πατέρας καί Δημιουργός τοῦ κόσμου δίνει στά παιδιά Του σέ κάθε περιοχή τοῦ πλανήτη ιδιαίτερες εὐλογίες. Σέ ὅσους κατοικοῦν στό βόρειο ἡμισφαίριο μέ τὰ κρύα καί τὰ χιόνια δίνει διαφορετικές εὐλογίες καί δυνατότητες καί ἄλλες

Ἡ περίοδος τοῦ χειμῶνα στά νησιά Φίτζι εἶναι μιὰ δροσερή ἀνοιξη. Ὑποχωρεῖ ἡ ὑπερβολική ζέστη καί τό δροσερό ἀεράκι πού φυσᾷ μέρα νύχτα, δίνει χαρά στούς ἐπισκέπτες ἀλλά καί στούς μόνιμους κατοίκους τῶν νησιῶν αὐτῶν. Αὐτές εἶναι οἱ καιρικές συνθήκες πού ἀρχίζουν ἀπό τόν Ἰούνιο καί τελειώνουν τόν Αὐγούστο. Ἀντίθετα, κατά τήν ἀντίστοιχη περίοδο στή Νέα Ζηλανδία κάνει τίς περισσότερες βροχές καί τὰ δυνατότερα κρύα.

Τούς μῆνες αὐτούς οἱ κάτοικοι τῶν δύο μεγάλων νησιῶν Βίτι Λέβου καί Βάνουα Λέβου ἐπιδίδονται στή συγκομιδή τοῦ ζαχαροκάλαμου, πού τό μεταφέρουν μέ φορτηγά αὐτοκίνητα στά ἐργοστάσια τῆς Λαοτόκα καί τῆς Λαμπάσα, ὅπου μέ τήν κατάλληλη ἐπεξεργασία παράγεται ἡ ωραία καί ἀβλαβής σκούρα ζάχαρη.

Στή συνέχεια βάζουν φωτιές γιά νά καοῦν οἱ ξερές καλαμιές καί νά ξαναφυτρώσουν πάλι μόνα τους, σέ

πάλι σέ ὅσους ζοῦν στά τροπικά κλίματα μέ τίς ὑψηλές θερμοκρασίες. Στίς ἐρημώδεις περιοχές, πού δέν υπάρχουν ἀρκετά νερά, ὑπάρχει ἄφθονος ὀρυκτός πλοῦτος. Ὁ Θεός δέν ξεχνᾷ καί δέν ἀδικεῖ κανέναν.

Σέ ἐκεῖνα τὰ νησιά τῶν Φίτζι, τὰ ὁποῖα ξεπερνοῦν τὰ τριακόσια, ὅπου δέν εὐδοκιμεῖ τό ζαχαροκάλαμο, ὁ Κύριος ἔδωσε ἀφθονία ψαριῶν καί ἄλλων θαλασσινῶν εἰδῶν, καθώς καί ἀφθονία τροπικῶν φρούτων καί λαχανικῶν, πού μέ τήν ἐμπορία τους ἐξασφαλίζουν τὰ ἀπαραίτητα γιά τίς ὑπόλοιπες ἀνάγκες τους.

Ἐπέτρεψε ὁ καλός Θεός νά βρεθῶ χειμῶνα, πού ὅπως προανέφερα εἶναι μιὰ δροσερή ἀνοιξη, στά ὠραία καί φιλόξενα νησιά τῶν Φίτζι καί μέ τοὺς ἀγαπητοὺς μου συνεργάτες εἶχαμε τήν εὐκαιρία νά γευθοῦμε καί νά ἀπολαύσουμε ἀπό κοινοῦ τοὺς καρπούς τῆς ἱεραποστολικῆς συγκομιδῆς.

Λίγα μόλις χρόνια πέρασαν ἀπό τότε πού πρωτοήλθαμε στά μέρη αὐτά γιά νά δοῦμε τί ὑπάρχει καί τί ἱεραποστολική δουλειά θά μπορούσε νά γίνει. Δέν

βρήκαμε κανένα ἴχνος Ὁρθοδοξίας, παρά μόνο ἕναν Ἕλληνα μέ τήν σερβικῆς καταγωγῆς σύζυγό του καί τά δύο παιδιά τους, πού εἶχαν ἔλθει ἀπό τήν Αὐστραλία γιά διακοπές καί πού ἡ μεγάλη φτώχεια καί τά προβλήματα τῶν ἀνθρώπων ἐδῶ τοὺς συγκίνησαν. Τό ζευγάρι ἀναζήτησε καί βρῆκε δουλειά καί ἀποφάσισε νά παραμείνει στὸν τόπο, ὥστε νά βοηθήσει τοὺς φτωχοὺς γηγενεῖς καί ἰδιαίτερα τά ὄρφανά καί ἀπροστάτευτα παιδιά.

Στίς πρῶτες μας ἱεραποστολικές ἐξορμήσεις μέναμε σέ ξενοδοχεῖα καί κάναμε γνωριμίες μέ πολλοὺς ἀνθρώπους. Σήμερα μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἔχουμε ἰδιόκτητο Ἱεραποστολικό Κέντρο στό Σαμπέτο, λίγα χιλιόμετρα μακριά ἀπό τό διεθνές ἀεροδρόμιο τῆς Νάντης. Περνώντας κάποιος ἀπό ἔξω, βλέπει στά ἀριστερά τοῦ κτιρίου τό πανέμορφο ἐκκλησάκι, πού εἶναι ἀφιερωμένο στήν Ἁγία Παρασκευή. Στήν προμετωπίδα τοῦ Κέντρου ὑπάρχουν δύο μεγάλες πινακίδες, πού καλωσορίζουν τοὺς ἐπισκέπτες στά ἑλληνικά καί τά ἀγγλικά μέ τή φράση: «καλῶς ἦλθατε, ὁ Θεός να Σᾶς εὐλογεῖ!».

Στά δεξιά τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου καί μπροστά σ' ἕνα ἄλλο μικρότερο οἶκημα, βρίσκεται ἡ Κατηχητική Σχολή. Εἶναι ὁ χώρος πού γίνονται τά κατηχητικά μαθήματα καί οἱ ὁμιλίες σέ ὄσους προετοιμάζονται γιά νά δεχθοῦν τό ἅγιο Βάπτισμα. Λίγο πιοῦ πέρα εἶναι τό Βαπτιστήριο, στό ὁποῖο ἔχουν ἀναγεννηθεῖ οἱ ἰθαγενεῖς

Φιτζιανοὶ ἀδελφοί μας, πού ἀποφάσισαν νά γίνουν Ὁρθόδοξοι. Ἀέναντι ἀπό τό Βαπτιστήριο ἔχουμε φτιάξει τή Μποῦρε, δηλαδή ἕνα παραδοσιακό κιόσκι μέ χόρτα καί καλάμια μπαμπού, πού ἐξασφαλίζει δροσιά στοὺς ὑπεύθυνους τῆς Ἱεραποστολῆς, ἀλλήλα καί στοὺς φιλοξενούμενους κατά τήν περίοδο τῆς μεγάλης τροπικῆς ζέστης.

Εἶναι πραγματικά πολὺ συγκινητικό νά βλέπεις τόν ἰθαγενή ἱερέα π. Βαρθολομαῖο νά λειτουργεῖ στό ἐκκλησάκι τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, τήν ὥρα πού ἡ χορωδία τῶν νέων μας ψάλλει στά ἑλληνικά: «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου... Σῶσον ἡμᾶς Υἱέ Θεοῦ... Ἅγιος ὁ Θεός...». Δοξολογοῦμε ἀπό καρδιάς τόν Τριαδικό Θεό, ὅταν βλέπουμε ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων οἱ πρόγονοι 200 χρόνια πρὶν ἦσαν χαμένοι στήν εἰδωλολατρία καί τόν ἀνιμισμὸ, νά μπαίνουν στή σειρά καί νά μεταλαμβάνουν «Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώνιον». Ποιὸς θά μπορούσε νά φανταστεῖ ὅτι ἀνάμεσα στά σπίτια ἀλλοθρήσκων, ἰνδουιστῶν καί μουσουλμάνων θά ξεπρόβαλε αὐτὴ ἡ πνευματικὴ κορυφή τοῦ Σιλωάμ γιά νά προσφέρει τάνάματα τῆς ἀληθινῆς πίστεως καί θεογνωσίας σέ ἀνθρώπους πού μέχρι τώρα ζοῦσαν «ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου».

Αὐτές εἶναι πραγματικά οἱ χαρές τῆς πνευματικῆς ἀνοιξῆς πού ζοῦμε τίς ἡμέρες αὐτές στά Φίτζι. Κατά τή διάρκεια τοῦ Ὁρθρου καί τῆς θείας Λειτουργίας, ἐκτός ἀπό τόν ἱερέα πού λειτουργεῖ μέσα στό ἐκκλη-

σάκι, οἱ ὑπόλοιποι στεκόμαστε λόγῳ τῆς ζέστης κάτω ἀπό τό ὑπόστεγο πού εἶναι συνέχεια τῆς ἐκκλησίας καί ἀκοῦμε τά λόγια τῶν ὕμνων πού ψάλλονται ἀνάμεικτα μέ τά κεληδηήματα τῶν πουλιῶν, πού ἴές καί τά προσκαλεῖ κάποιος νά ἔρχονται αὐτή τήν ὥρα καί νά σιγοντάρουν τοὺς ὕμνους «Δεῦτε πάντα τά ἔθνη, γνῶτε τοῦ φρικτοῦ μυστηρίου τήν δύναμι· Χριστός γάρ ὁ Σωτήρ ἡμῶν, ὁ ἐν ἀρχῇ Λόγος, ἐσταυρώθη δι' ἡμᾶς καί ἐκῶν ἐτάφη, καί ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, τοῦ σῶσαι τά σύμπαντα. Αὐτόν προσκυνήσωμεν!».

Τά ἔθνη εὐαγγελίζονται τόν Λόγο τῆς ἀληθείας! Ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή. Τόν πρῶτο Φιτζιανό ἱερέα τόν π. Βαρθολομαῖο Senibulu ἀκολούθησαν στήν ἱερωσύνη οἱ συμπατριῶτες του καί πρώην ἰνδουιστές π. Βαρνάβας Nair καί π. Γεώργιος Pillay. Ἡ φωτιά τῆς Ἱεραποστολῆς ἀναψε. «Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπί τήν γῆν καί τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη».

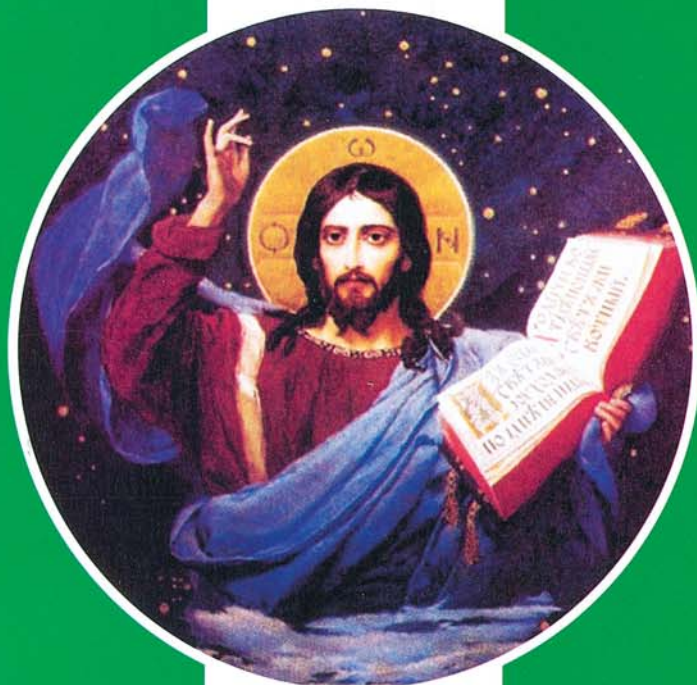
Διπλή ἀνοίξη, λοιπόν, στά νησιά τοῦ Εἰρηνικοῦ. Ἡ φυσική ἀνοίξη μέ τό δροσερό ἀεράκι της, πού εἶναι παρηγοριά μετά τή μεγάλη ζέστη τῶν ὑπόλοιπων μηνῶν. Καί ἡ πνευματική ἀνοίξη πού ἀνακουφίζει τήν ψυχή μέ τή δροσιστική αὔρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού εἶναι παντοτινή καί ἀπαραίτητη γιά κάθε πιστό Χριστιανό. «Ἁγίῳ Πνεύματι πᾶσα ψυχή ζωοῦται καί καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται τῇ Τριαδικῇ μονάδι ἱεροκρυφίως».

Αὐτή τήν πνευματική δροσιά ζήσαμε καί ζοῦμε ὄλο αυτό τόν καιρό τῆς «ἀνοιξης» ἐδῶ στά νησιά Φίτζι. Δέν βρεθήκαμε τυχαία ἐδῶ. Μᾶς ἔφερε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ γιά νά κηρύξουμε τό Εὐαγγέλιο τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας στίς φυλές καί τοὺς Ἰαοὺς πού κατοικοῦν ἐδῶ. Νά μαρτυρήσουμε ὅτι «οὐκ ἔστιν ἐν ἀλλῶ οὐδενί ἡ σωτηρία, οὐδέ γάρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπό τόν οὐρανόν τό δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς», παρά μόνο τό δοξασμένο ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος, τό εὐλογημένο ὄνομα τοῦ Σωτήρα μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Νά γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας. Τόν ρόλο τῆς Θεοτόκου καί Ἀειπαρθένου Μαρίας στό μυστήριο αὐτό. Τή θέση τῶν ἁγίων στήν Ἐκκλησία καί τή ζωή τῶν πιστῶν. Τήν πραγματική ἔννοια καί σημασία τῆς Ἱερῆς Παράδοξης μέ τήν ὁποία συνυπάρχει ἡ Ἁγία Γραφή καί πού ἀπό κοινοῦ συναποτελοῦν τίς πηγές τῆς Ὁρθόδοξης Χριστιανικῆς Πίστεως. Μέ βαθιά ἐπίγνωση καί χαρά οἱ ἀδελφοί μας ψάλλουν τό «Εἶδομεν τό φῶς τό ἀληθινόν, ἐλάβομεν Πνεῦμα ἐπουράνιον. Εὐρομεν πίστιν ἀληθῆ, ἀδιάριτον Τριάδα προσκυνοῦντες. Αὕτη γάρ ἡμᾶς ἔσωσεν».

Σέ εὐχαριστοῦμε Χριστέ μας, αἰώνια Ἀλήθεια καί αἰώνια Ἄνοιξη πού ἦλθες καί ἐδῶ στά νησιά τῶν Φίτζι καί τῆς Ὠκεανίας καί στίς καρδιές ὄλων μας. Σέ παρακαλοῦμε μείνε γιά πάντα κοντά μας. Ἀμήν!

† ὁ Νέας Ζηλανδίας Ἀμφιλόχιος

"I am the Way, the Truth and the Life"

Orthodox Archdiocese of Nigeria

Μιά περιήγηση
στήν έν Νιγηρία
παροικούσα
Έκκλησία...

Κατόπιν σεπτής προσκλήσεως τής Α.Θ.Μ. τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου τοῦ Β΄ ἔφθασα στή Νιγηρία προκειμένου νά τόν συνοδεύσω στήν πρώτη ἐπίσημη ποιμαντική του ἐπίσκεψη στή χώρα τοῦ Νίγηρα.

Ἦταν ἡ δεύτερη φορά πού ἐπισκεπτόμουν τή χώρα αὐτή -(ἡ πρώτη ἦταν τόν Ὀκτώβριο τοῦ 2007 στίς ἐπετειακές ἐκδηλώσεις γιά τά δέκα χρόνια ἀπό τής συστάσεως τής Ι.Μ. Νιγηρίας, μιά πρωτόγνωρη ἐμπειρία γιά μένα)- ἤξερα λοιπόν, περίπου, τί θά συναντήσω.

Ἡ γλυκύτητα τοῦ χαρακτῆρα, ἡ ἀγάπη, ἡ ἀνεξάντλητη ὑπομονή καί ἡ λειτουργική προσήλωσις τοῦ Πατριάρχου μας σέ συνδυασμό μέ τήν ἀρχοντιά, τήν εὐγένεια καί τή μεγαλοκαρδία τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου κ. Ἀλεξάνδρου μᾶς περιέβαλε ἀπό τήν πρώτη στιγμή τής ἀφίξεώς μας, διευτυώθη ἔργοις καί λόγοις πολλῆς φορές κατά τή διάρκεια τής παραμονῆς μας καί μᾶς ἔκαναν κοινωνοῦς εὐαγγελικῶν ἐμπειριῶν.

Θά μπορούσε κάποιος νά πεί ὅτι τά ὅσα ἐλήχθησαν σ' αὐτές τίς περιστάσιακές ὁμιλίες εἶναι ὅσα τυπικά λέγονται σέ παρόμοιες περιστάσεις.

Τά ὅσα ὁμως ἀκούσαμε αὐτές τίς ἡμέρες σέ συνδυασμό μέ τά ὅσα εἶδαμε καί ζήσαμε τίς ἐννέα ἡμέρες τής ἐπισκέψεώς μας καί στό κέντρο (ἔδρα τής Μητροπόλεως), τό Lagos, ἀλλῆ καί στήν ἐπαρχία (ἀνατολική Νιγηρία), ὅπου καί τό ἰδιαίτερο Ἱεραποστολικό ἔργο τής Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, μᾶς μυσταγώγησαν σέ μιά μοναδική ἐκκλησιαστική ἐμπειρία.

Ἐπιλέγω ἐπίτηδες τόν ὄρο «ἐκκλησιαστική ἐμπειρία» θέλοντας νά τονίσω τό ὅλο χρῶμα τής ἐμπειρίας καί νά τήν διακρίνω ἀπό παρόμοιες ἱεραποστολικές ἐμπειρίες «ἐθνικιστικοῦ» καί «κοινωνικο-φιλιανθρωπικοῦ» τύπου.

Οἱ πατρικές-εὐαγγελικές προτροπές τοῦ Πατριάρχου καί τό ὄραμα μᾶς Ἀφρικῆς πού ἔχει νά δώσει περισσότερα στήν κοινωνία τῶν ἔθνῶν ἀπό ὅσα μπορεῖ νά λάβει ἀπό τόν ὑπόλοιπο κόσμο καθώς καί ἡ ἀναγνώρισις τοῦ κόπου τῶν «ἐργατῶν τῆς πρώτης καί τῆς ἐνδεκά-

της ώρας» στους λόγους του Πατριάρχου μας σκόρπισαν παντού μία γλυκύτητα και μία ελπίδα για όλη και για όλους.

Οι λόγοι του Μητροπολίτου Νιγηρίας περιείχαν μία λιτότητα-(διακριτική αλλά διακριτή)- θά έλεγε κανείς, τά τελείως άπαραίτητα χωρίς πομπώδεις έκφράσεις, τυμπανοκρουσίες, διαφημιστικές διαθέσεις και «*πυροτεχνηματικές λέξεις και έκφράσεις*»: καθαρά εκκλησιολογικές τοποθετήσεις για:

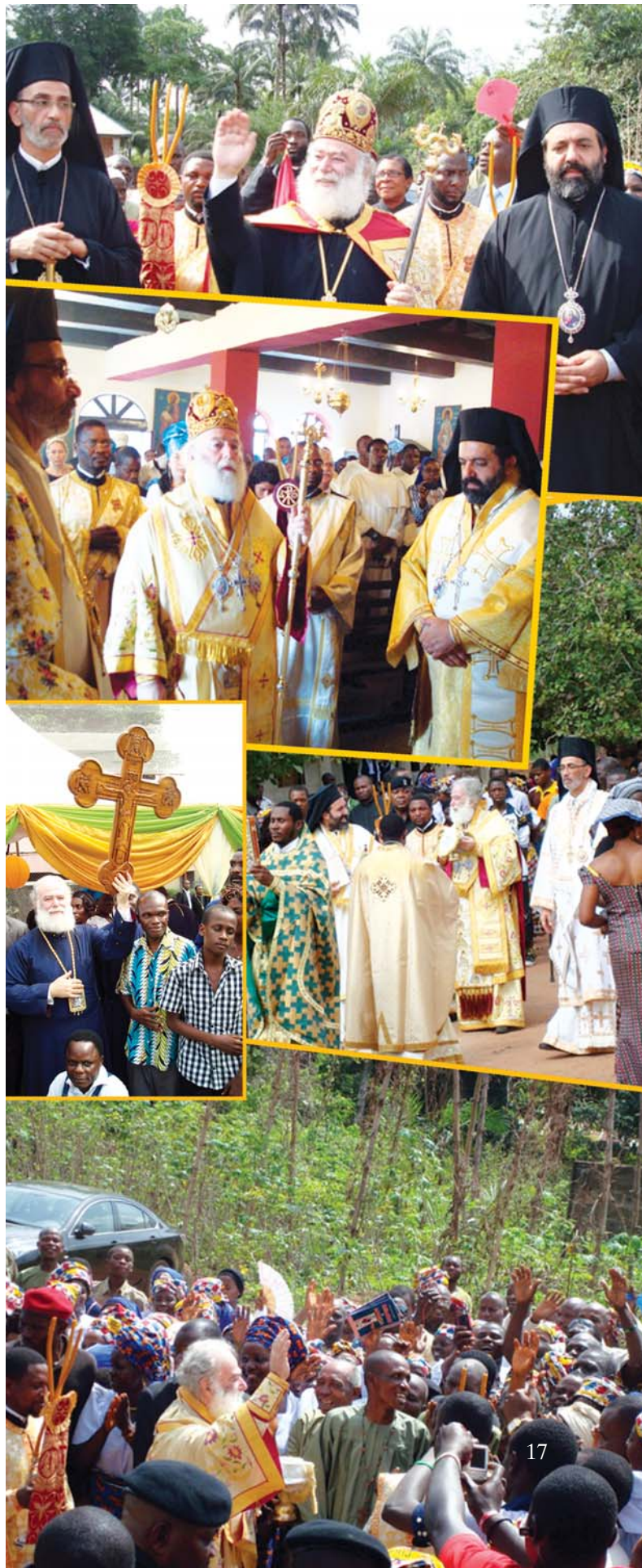
- την ανάγκη της σποράς του Λόγου κατά την όρθόδοξη έμπειρία και παράδοση· για την προετοιμασία του σπόρου-Λόγου,
- για την καλλιέργεια της προκειμένης νά δεχθεί τόν σπόρο-Λόγο γής, της παρά τόν Νίγηρα,
- για την πρώτη σπορά, την άναμονή του σχηματισμού των άρχικων βλαστών, την άνθοφορία και καρποφορία,
- για τό όραμα της Ίεραποστολής.

Καί όλα αυτά χωρίς καμιά νύξη, καμιά ιδιαίτερη επισήμανση στον κόπο, στην άγωνία και την προσωπική θυσία του σπορέως! Ή όποία πάντα υπάρχει για όσους έχουν ελάχιστη έμπειρία του τί θά πεί νά συγκροτείς εκκλησιαστικό σώμα.

Θά έλεγε κανείς ότι ό όμιλών διακριτικά άπέφυγε τίς άναφορές στο πρόσωπό του και προέβαλε τό πρόσωπο του Μεγάλου Σπορέως του σπόρου της πίστewς, του Ίησου Χριστού.

Ξεναγηθήκαμε, λοιπόν, στή διακριτική και υπεύθυνα εκκλησιαστική εργασία δεκαπέντε χρόνων ξενιτείας και ύπακοής -(άνευ όρων)- στον λόγο του Λόγου «*πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά έθνη διδάσκοντες αυτούς όσα έντειλάμην ύμίν...*», ύπακοή ενός ανθρώπου -(διότι *δυστυχώς τό ιεραποστολικό έργο στίς ήμέρες μας είναι: «one man show» κατά την επιτυχή άγγλική έκφραση την όποία θά άποδίδαμε στά έλληνικά: «μονόπρακτος ρόλος*»)- ένας άνθρωπος ό όποιος ένώ διέθετε όλα τά προσόντα νά άσχοληθεί μέ την «*έσωτερική ιεραποστολή*» στά όρια της σιγουριάς και άσφαλείας της πατρίδος του, έν τούτοις προετίμησε τίς έσχατιές της γής, τίς άκρες των δρόμων και

Πάντα τά έθνη

τῶν μονοπατιῶν, τίς ἐρημιές τοῦ κόσμου γιά νά βρεῖ καί νά προσκαλέσει στό «μέγα Δεῖπνο» τοῦ Ἄρνιου, συμπουσιαστές γιά νά γεμίσει ὁ οἶκος τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ.

Μιά ἀξιόλογη διοικητική ὀργάνωση τῆς Μητροπόλεως παρακολουθεῖ ἀνύστακτα καί κατευθύνει κάθε κίνηση, κάθε βῆμα τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου.

Ἐνα Θεολογικό Σεμινάριο ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, δομικά, μοναστηριακῆς ὀργανώσεως, προετοιμάζει, συντηρεῖ καί ἐνισχύει νέα καί παλαιά στελέχη τοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου.

Ἐκκλησιαστικές Κοινότητες ἄψογα ὀργανωμένες μέ μιᾶ ἐκτεταμένη ἐσωτερική ἱεραρχία συνάζουν στό ἱατρεικό, κατηχητικό καί φιλοanthρωπικό ἔργο-(*συνάξεις παιδιῶν, νέων, ἐνηλίκων, γονέων κ.λπ.*)- τοὺς πιστοὺς καί ὅλα γύρω ἀπό τό μυστήριο τῆς ἀναμνήσεως τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καθηλίφωνες πολυμελεῖς χορωδίες ὑμνοῦν στή λατρεία μέ μιᾶ ἀπίστευτη δυναμική -σέ γλῶσσες παραδοσιακές καί ἀρχαίες- καί καθηλιεργοῦν ὄχι ἐνθουσιαστικές τάσεις ἀλλὰ τή χαρά τῶν μαθητῶν ὅτι: «εὐρήκαμεν τόν Μεσίαν».

Ἀξέχαστες οἱ στιγμές τῶν ἐγκαινίων τοῦ Μεγαλοπρεποῦς Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου, ἀσφυκτικά γεμάτου ἀπό τοὺς πιστοὺς τῆς περιοχῆς τῆς φυλῆς τῶν Ibo νά ψάλλουν - (ἀπό τίς ἐννέα τό πρῶι μέχρι τίς τρεῖς τό ἀπόγευμα πού τελείωσαν τά ἐγκαινία)- στή γλῶσσα Igbo τόν ἀρχαγγελικό ὕμνο «*Νσό* νσό* νσό* ὀσεμπορουά τσινεκέ*, κγέ λιγκουέ*.... ὄζανα*, ὄζανα*, ὄζανα* νέ λουκᾶ σιέλου**»-(*Ἅγιος, Ἅγιος... Κύριος Σαβαώθ...*).

Εἶθε ὁ ἀγαθός, παντοδύναμος καί μισθαποδότης Θεός, νά ἐνισχύει, νά κρατύνει καί νά περιφυλάττει τίς προσπάθειες καί τοὺς κόπους τῆς *κατὰ Νιγηρίαν Ἐκκλησίας* καί νά ἐπιτρέψει στόν Ἐπίσκοπόν τῆς νά τήν προσαγάγει ἐν ἡμέρᾳ Κρίσεως ὡς Σεσωσμένη ἐνώπιόν Του.

† ὁ Καμερούν Γρηγόριος

Ἡ μικρή Φλορίντα ζωγραφίζει τὸ ὄνειρό της...

ἜΝΑ ΣΠΙΤΑΚΙ. Ἕνα μικρὸ σπιτάκι μὲ δέντρα καὶ κῆπο. Τὸ δικό της ὄμορφο σπιτάκι ζωγραφίζει μὲ δεξιοτεχνία στὴν ἄμμο ἢ Φλορίντα!..

Ἐκεῖ πού μένει τώρα εἶναι φιλοξενούμενη. Λίγα χρόνια πρὶν ἔφυγαν ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ οἱ δύο γονεῖς της. Ἀπὸ τότε τὴ φροντίδα τῆς μικρῆς καὶ τῶν ἀδελφῶν της Ἔρικ καὶ Τζόν, ἀνέλαβε ἡ θεία τους.

Ἡ ἴδια εἶναι ἡ μικρότερη ἀπὸ τὰ τρία παιδιά καὶ πηγαίνει στὴν πρώτη τάξη τοῦ Δημοτικοῦ. Ὁ Τζόν εἶναι ὁ δεύτερος ἀδελφός καὶ πηγαίνει στὴν ἕκτη τάξη, ἐνῶ ὁ Ἔρικ πού εἶναι ὁ μεγαλύτερος παρακολουθεῖ τὰ μαθήματα τῆς τρίτης. Δυστυχῶς, ὅταν ἦταν τεσσάρων ἐτῶν τὸν ἀπήγαγε μία γυναίκα καὶ τὸν ἔκρυβε γιὰ

δέκα χρόνια σ' ἓνα ὀλιγάνθρωπο νησάκι τῆς λίμνης Βικτώρια, ὥσπου τελικὰ βρέθηκε καὶ δόθηκε πίσω στὴν οἰκογένειά του.

Περνώντας κάποτε ἔξω ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῶν Ἁγίων Δώδεκα Ἀποστόλων, στὴν πόλη τῆς Μπουκόμπα, στὴ βορειοδυτικὴ Τανζανία, ἡ Φλορίντα εἶπε στὴ θεία της ὅτι θὰ ἤθελε νὰ προσεύχεται σ' αὐτὴ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὄχι στὴ Ρωμαιοκαθολικὴ, ὅπου καὶ εἶχε βαπτιστεῖ. Ἡ θεία της, παρότι ἡ ἴδια εἶναι Λουθηρανὴ, συμφώνησε μὲ τὴν ἐπιθυμία τῆς μικρῆς. Τὸ ἴδιο ἔκαναν καὶ τὰ δύο της ἀδέλφια. Ἡ κηδεμόνας τῶν τριῶν παιδιῶν ζήτησε νὰ γνωρίσει τὸν Ὁρθόδοξο ἱερέα καὶ τοῦ μετέφερε τὴν ἐπιθυμία τῶν ἀνιψιῶν της.

Ἔτσι ξεκίνησε ἡ γνωριμία καὶ ἡ ἐπαφή τους μὲ τὴν Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τότε τὰ τρία παιδιά ἄρχισαν μιά καινούρια πορεία. Ἀνήκουν πλῆεν στὴν τάξη τῶν κατηχουμένων, τῶν «πρὸς τὸ φῶτισμα εὐτρεπιζομένων». Κάθε Σάββατο παρακολουθοῦν μὲ προσήλωση τὰ κατηχητικὰ μαθήματα καὶ τὴν Κυριακὴ ἐκκλησιάζονται ἀπὸ νωρὸς τὸ πρωί.

Εἶναι ἀξιοπρόσεκτο τὸ γεγονός ὅτι καὶ τὰ τρία παιδιά ἀπὸ κοινοῦ ἐκφράζουν τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἴδια προθυμία νὰ ἀσπαστοῦν τὴν Ὁρθόδοξη πίστη. Ἡ συμμετοχή τους εἶναι σχεδὸν ἀνελλιπή, παρότι μένουν στὰ περὶχωρα τῆς πόλης καὶ χρειάζεται νὰ περπατήσουν πολὺ προκειμένου νὰ φτάσουν στό ναό.

Ἡ αὐθόρμητη ἀνταπόκριση τῶν τριῶν μικρῶν ἀδελφῶν στὴν πρόσκλησή μας γιὰ κοινὴ ἐργασία στό χώρο τοῦ ναοῦ, μᾶς ἐξέπληξε εὐχάριστα ὄλους. Τὰ παιδιά ἤλθαν καὶ μὲ συγκινητικὴ προθυμία προσέφεραν τὴ βοήθειά τους.

Εἶθε ἡ θεία καὶ πανοθενουργὸς Χάρις νὰ τὰ καταστήσει σύντομα ζωντανὰ μέλη τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, στρατιῶτες καὶ ἀδελφούς Του· νὰ τὰ παραδώσει στὴ στοργικὴ ἀγκαλιά τοῦ οὐράνιου Πατέρα· νὰ τὰ ἐνδύσει μὲ τὴν πανοπλία τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ νὰ τὰ ἀναδείξει μάρτυρες καὶ κήρυκες τῶν θαυμασίων Του, ἀνάμεσα σὲ λαὸ καθήμενο «ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου».

Περίηγητής

Ἡ πεταλούδα

Ἐνα παραμῦθι ἀπὸ τὴν Κορέα

Κάποτε ζοῦσε μία πεταλούδα. Αὐτὴ ἡ πεταλούδα εἶχε τὸ ἀριστερὸ τῆς φτεροῦ μισοκομμένο. Μποροῦσε νὰ πετάει, ὅμως ὄχι ὅπως οἱ ἄλλες, πού πετᾶνε τόσο ὁμορφα καὶ τόσο ψηλά. Γι' αὐτὸ κάποιο διάστημα δέν πετοῦσε, γιατί οἱ ἄλλες πεταλοῦδες τὴν κοροϊδεύαν γιὰ τὸ παράξενο πέταγμά της μὲ τέτοιο ἐλαττωματικὸ φτερό.

Ἔτσι βρῆκε ἓνα ὁμορφο λουλουῖδι καὶ ἔμεινε κοντὰ του. Μιά μέρα ὅμως τὸ ὁμορφο λουλουῖδι θυμώσε πολὺ ἐπειδὴ δέν πλησίαζαν σ' αὐτὸ ἄλλες πεταλοῦδες νὰ τοῦ κάνουν συντροφιά.

Ἔτσι μιά μέρα, ὅταν ἔβρεξε πολὺ, ἡ καμμένη ἡ πεταλούδα ἔφυγε ἀπὸ τὸ ὁμορφο λουλουῖδι, γιὰ νὰ βρεῖ ἄλλο καταφύγιο. Ὅλα τὰ ὁμορφα λουλουῖδια δέν τὴ θέλανε. Τῆς εἶπαν ὅτι εἶναι ἄσχημη καὶ πετάει τόσο παράξενα καὶ δέν μποροῦν νὰ τὴν ἀγαποῦν. Ὑπάρχουν τόσα πολλὰ λουλουῖδια, ὅμως οὔτε ἓνα δέν τὴν ἤθελε!

Μιά μέρα ἀπὸ μακριὰ τὴ φώναξε κάποιο λουλουῖδι. Πῆγε κοντὰ του.

Ἦταν τὸ ἀγριολοῦλουδο χάλιμι-κότ*. Τὸ πρόσωπό του δέν μποροῦσε νὰ τὸ σηκώσει εὐκόλῃ. Τὰ φύλλα του μαράθηκαν ἀπὸ τὰ γεράματά του.

- Ἐλὼ ὁμορφο πλάσμα τοῦ Θεοῦ, ἔλα πεταλούδα μου! Ἀπὸ μακριὰ σέ εἶδα. Γιατί δέν πετᾶς καὶ γιατί δέν πηγαίνεις στὰ ὁμορφα λουλουῖδια;

* Χαλίμι - κότ: Ἀγριολοῦλουδο πού φύεται στοὺς ἀγρούς τῆς Κορέας. Τὰ κιτρινοκόκκινα πέταλά του γίνονται ἄσπρα λίγο πρὶν μαραθῆι καὶ τὸ ἄνθος του γέρνει πάντα πρὸς τὴ γῆ. Γι' αὐτὸ τὸ ὄνομά του εἶναι γιαγιά-λουλουῖδι (χάλιμι-κότ).

-Χάλιμι - κότ, δέν μὲ βλέπεις; Δέν ἔχω κανονικὰ φτερά. Ὅλοι μὲ κοροϊδεύουν καὶ δέν μὲ ἀγαποῦν.

-Πῶς τὸ ἔπαθες;

-Μιά μέρα εἶδα ἓνα ὁμορφο λουλουῖδι καὶ πῆγα κοντὰ του γιὰ νὰ μυρίσω τὸ ἄρωμά του, ὅμως μπερδεύτηκα στὰ ἀγκάθια του καὶ ἔτσι ἔχασα

τὸ μισό μου φτερό.

-Ἔρεις νὰ πετᾶς;

-Ἔρω, ἀλλὰ μὲ πολλὴ δυσκολία. Δέν πετᾶω ὁμορφα σάν τίς ἄλλες πεταλοῦδες! Χάλιμι - κότ, ἔχεις πολὺ ὠραῖο ἄρωμα. Δέν ἔχω μυρίσει τόσο ὁμορφο ἄρωμα. Εἶσαι πολὺ ὁμορφο λουλουῖδι!

-Εἶδες; Ἦρθες κοντὰ μου γι' αὐτὸ κατάλαβες αὐτὸ τὸ ἄρωμα. Φωνάζω τίς ἄλλες πεταλοῦδες νὰ ἔρθουν νὰ τὸ ἀπολαύσουν, ὅμως ἐκεῖνες δέν ἔρχονται.

-Γιατί;

-Ἀπὸ μακριὰ φαίνομαι πολὺ ἄσχημο, μαραμένο, σάν πεθαμένο. Δέν ἔχουν διάθεση νὰ ἀκούν τὰ λόγια μου. Θέλουν μόνο γέλια καὶ χαρὲς καὶ τὰ γλέντια τοῦ κόσμου! Ἐσύ ὅμως ἦρθες κοντὰ μου καὶ ἀπολαμβάνεις τὸ ἄρωμά μου καὶ βλέπεις τὴν ὁμορφιά μου μὲ τὴν καθαρή ψυχὴ σου!

Ἡ πεταλούδα ἔμεινε κοντὰ του. Τὸ ἀγριολοῦλουδο τῆς ἔλεγε καλὰ λόγια καὶ ὠραῖα παραμῦθια. Τὴν

ἀγκάλιαζε μέ τά φύλλα του, μέ τήν ἀγάπη του. Τό χάλμι - κότ κάποια μέρα φάνηκε νά μὴν ἔχει δυνάμεις. Ἡ πεταλούδα τό ρώτησε:

-Χάλμι - κότ, εἶσαι καλά; Φαίνεσαι ἐξαντλημένο. Μήπως σέ κούρασα;

- Ὁχι, παιδί μου. Ἀπλῶς ἐπειδή δέν ἐρχόταν κοντά μου καμία πεταλούδα νά μοῦ φέρει νερό, ἐξαντλήθηκα. Περίμενα νά βρέξει γιά νά πιῶ νερό. Ἡ τροφή μας εἶναι τό νερό. Τά ἄλλα λουλουῖδια πίνουν νερό, ὅταν δέν βρέξει, πού τούς πηγαίνουν οἱ πεταλοῦδες μέ τά φτερά τους.

- Ἐγώ δέν ἤξερα ὅτι ἐμεῖς μπορούμε νά δώσουμε νερό στά λουλουῖδια! Πές μου, Χάλμι - κότ, πῶς μπορῶ ἐγώ νά σοῦ φέρω νερό;

- Ὁχι, παιδί μου. Εἶναι μακριά. Κι ἐσύ δυσκολεύεσαι νά πετᾷς. Ἄς παρακαλέσουμε τόν Θεό νά μᾶς δώσει βροχή! Πέρασαν μέρες χωρίς νά βρέξει.

Τό λουλουῖδι μέρα μέ τή μέρα χειροτέρευε. Ἡ πεταλούδα κρυφά πῆγε σ' ἓνα ἄλλο λουλουῖδι καί ρώτησε:

- Πῶς μπορῶ νά πάρω νερό καί νά τό φέρω στό χάλμι - κότ;

Τό λουλουῖδι γέλιασε.

- Ἐσύ νά φέρεις νερό; Χά! Χά! Ἀποκλείεται νά τό καταφέρεις. Καλύτερα νά κάτσεις κοντά του. Μὴν πεθάνεις ἐσύ πρώτη στόν δρόμο πηγαίνοντας!

Ἦταν πολὺ σκληρὴ ἀπάντηση. Ἀπογοητεύτηκε καί γύρισε ξανά στό ἀγριολουλούδο. Παρακάλεσε πάλι τόν Θεό νά βρέξει. Ὅμως τίποτα! Τό χάλμι - κότ κόντευε νά πεθάνει. Ἡ πεταλούδα δέν ἄντεχε καί ρώτησε ἓνα ἄλλο λουλουῖδι. Ἐκεῖνο σκέφτηκε τό συμφύρον του.

- Ὡραία, θά σοῦ πῶ. Ὅμως ἐσύ τί μπορεῖς νά μοῦ δώσεις;

- Δέν ἔχω τίποτα νά σοῦ δώσω. Ὅμως τί ἤθελες νά πάρεις ἀπό μένα;

- Δός μου τό κανονικό φτερό σου!

- Μά τότε, πῶς θά πετᾷω; Μέ τό μισό φτερό, τί θά κάνω;

- Ἐγώ χρειάζομαι τό φτερό σου! Ἐχω μιά γνωστή μου πεταλούδα πού εἶναι ἄρρωστη. Σ' αὐτή θά τό δώσω!

Τρομαγμένη καί στενοχωρημένη ἐπέστρεψε χωρίς νά δώσει ἀπάντηση. Παρακάλεσε νά τή φωτίσει ὁ Δημιουργός της τί πρέπει νά κάνει. Τό χάλμι - κότ

φαινόταν ὅτι δέν ἔχει πιά ἐλπίδα. Ἡ πεταλούδα τελικά ἀποφάσισε νά δώσει τό φτερό της, γιά νά μάθει πῶς νά φέρει τό νερό.

- Πές μου. Πῶς μπορῶ νά φέρω τό νερό; Θέλω νά δώσω γρήγορα νερό στό χάλμι - κότ γιά νά συνέρθει. Μετά, πάρε τό φτερό μου.

Τό λουλουῖδι ἀποκάλυψε χαρούμενα τήν τέχνη του. Ἡ πεταλούδα πῆγε ἀρκετά μακριά ὥσπου βρῆκε τό ποτάμι. Προσεκτικά βούτηξε τό φτερό της στό ποτάμι καί μέ τό βρεγμένο φτερό, πετώντας μέ κόπο γύρισε στό χάλμι - κότ καί τό ἔριξε ἐπάνω του. Ὅλη τή μέρα πηγαينوερχόταν στό ποτάμι ἢ καμμένη ἢ πεταλούδα. Ἀλλά μιά μέρα δέν ἔφτασε, χρειάστηκε καί τή νύχτα νά πηγαينوέρχεται. Στό τέλος κόντευε νά πέσει στό δρόμο ἐξαντλημένη!

Τό ἄλλο πρωί τό χάλμι - κότ ξαναζωντάνεψε.

- Χάλμι - κότ, εἶσαι καλά τώρα;

- Παιδί μου, ἦπια ἀρκετό νερό.

Ἐβρεξε πολὺ ὅλη τή νύχτα;

- Ναί. Ὁ Θεός μᾶς ἔστειλε βροχή!

Ἡ πεταλούδα εἶπε ψέματα. Ὅμως τό λουλουῖδι κατάλαβε ὅτι δέν ἔβρεξε.

- Πές μου ἀλήθεια, ἔβρεξε; Τό ξέρω ὅτι δέν ἔβρεξε.

Ἡ πεταλούδα δέν μπορούσε νά κρύψει τήν ἀλήθεια καί κλαίγοντας τά φανέρωσε ὅλα.

Τό χάλμι - κότ τρόμαξε τόσο πολὺ.

- Εἶναι ἀλήθεια; Ὑποσχέθηκες νά δώσεις τό φτερό σου! Πῶ! Πῶ! Θυσιάστηκες γιά μένα;

Τό χάλμι - κότ ἀγκάλιασε τήν πεταλούδα κλαίγοντας ἀπό

εὐγνωμοσύνη καί τήν κράτησε ἔτσι γιά ἀρκετή ὥρα. Ἡ πεταλούδα ἔνωσε τήν τόσο μεγάλη ἀγάπη του. Ξέχασε τελείως ὅτι θά χάσει τό φτερό της καί ἔτσι δέν θά μπορεῖ πιά νά πετάει. Τό λουλουίδι φαινόταν καλή. Ξαφνικά κάποια μέρα αἰσθάνθηκε ὅτι ἔφτανε τό τέλος του.

-Παιδί μου, ἄκου με καλή. Σέ λίγο θά κλείσω τά μάτια μου, ὅμως μή φοβᾶσαι. Θά σοῦ πῶ ἓνα μυστικό πού δέν τό ξέρουν ὄλοι. Ἡ πεταλούδα πετᾷ στά λουλουίδια, ὅμως ἀνάλογα πῶς πετάει, ζωγραφίζει στόν οὐρανό. Στό τέλος τῆς ζωῆς της, κάθε πεταλούδα ἀφήνει στόν οὐρανό μιᾶ ζωγραφιά. Ἐσύ κοίτα ἀπόψε τόν οὐρανό. Ἡ ζωγραφιά σου θά ἐμφανιστεῖ στόν οὐρανό, γιά παρηγοριά. Μή στεναχωριέσαι

πού τώρα φεύγω. Γιατί ἐσύ πετοῦσες θυσιάζοντας τόν ἑαυτό σου γιά τούς ἄλλους μέ ἀγάπη. Ἡ ζωγραφιά σου θά εἶναι ἐξαιρετική. Θά ἔχεις μεγάλη παρηγοριά. Κοίτα ἀπόψε ψηλά τόν οὐρανό!

Μέ αὐτά τά λόγια κοιμήθηκε τό ἀγριολουίδι. Ἡ πεταλούδα, παρόλο πού ἔκανε τόσο κόπο γιά νά φέρει τό νερό, ἔχασε τή συντροφιά της. Κι ἀκόμα ἦρθε ἡ ἄλλη πεταλούδα καί πήρε τό φτερό της. Ἐτσι δέν μπορούσε πιά νά πετάει.

Θλιμμένη περίμενε τό βράδυ γιά νά δεῖ τή ζωγραφιά της στόν οὐρανό, ὅπως τῆς εἶπε τό χάλιμι - κότ. Ἦρθε τό βράδυ. Ὁ οὐρανός γέμιζε ἀστέρια. Ξαφνικά ἓνα, τό πιό λαμπερό ἀπ' ὅλα, σάν νά χαμήλωσε πρὸς τή γῆ. Πάνω του ἀνοφαινόταν ἓνα ἀγριολουίδι.

Τί ὄμορφη εἰκόνα! Αὐτή θά εἶναι ἡ ζωγραφιά πού τῆς εἶχε πεί τό χάλιμι - κότ ὅτι θά ἔφτιαχνε μέ τό φτερό της. Καθώς ἡ πεταλούδα κοιτοῦσε μαγεμένη, μιᾶ χαρούμενη φωνή ἀκούστηκε νά τῆς λέει:

-Ἐἴπα καί σύ κοντά στό ἀγαπημένο σου ἀγριολουίδι.

-Ἐάν καί θέλω πολὺ νά ἔρθω, πῶς μπορῶ νά πετάξω χωρίς φτερά;

-Εἶναι ἀλήθεια, δέν μπορεῖς νά πετάξεις ἀλλῶς μπορεῖς νά ἴρθεις μέχρι ἐδῶ. Νά! Τό Οὐράνιο Τόξο! Τό βλέπεις; Αὐτό θά σέ βοηθήσει!

Κι ἀμέσως ἓνα λαμπρό καί μεγάλο οὐράνιο τόξο ἦρθε μπροστά στήν πεταλούδα. Εὐθύς στηρίχθηκε πάνω του. Μέ πόση χαρά καί πόσο εὐκόλα ἔφτασε μέχρι τό ἀγαπημένο της ἀγριολουίδι. Ἀγκαλιάστηκαν μέ λαχτάρα κι ἀμέσως τό χάλιμι - κότ ἔγινε τό ὄμορφότερο λουλουίδι κι ἡ πεταλούδα ἀπέκτησε καί τά δύο της φτερά. Ἐτσι ἔζησαν ἐκεῖ γιά πάντα μέσα στή χαρά τῆς ἀγάπης.

Μ. Α. Π.

Χρόνια τώρα ο π. Πολύκαρπος με καλοῦσε νά ἐπισκεφθῶ τήν ἐνορία του, τῆς ὁποίας ὁ Ναός εἶναι ἀφιερωμένος στούς Ἁγίους Ἀναργύρους Κοσμά καί Δαμιανό. Κάθε φορά τοῦ ὑποσχόμουν ὅτι θά πάω, ἄν καί γνώριζα ὅτι τό πρόγραμμα μου ἦταν ιδιαίτερα φορτωμένο καί θά ἦταν πολύ δύσκολο νά ἀνταποκριθῶ .

Μιά μέρα, λοιπόν, εὐρισκόμενος στήν περιοχή ἐκείνη ἀποφάσισα ὄχι μόνο νά ἐπισκεφθῶ τήν ἐνορία, ἀλλά καί νά λειτουργήσω. Ἡ μέρα δέν ἦταν ἠλιόλουστη. Ἐτσι εἶναι ὁ καιρός στή Δυτική Κένυα,

ἄρχισε νά πέφτει ψιλή βροχή. Κατά τήν ἄνοδό μας καί παρά τίς πολλῆς δυσκολίες, ἀπολαμβάναμε τό ὑπέροχο τοπίο καί θαυμάζαμε τήν πανέμορφη φύση μέ τά μοναδικά χρώματα. Φτάνοντας στόν προορισμό μας ἀντικρίσαμε ἕνα ἀκόμα θαῦμα· τό ἀπέριττο ἐκκλησιάκι, καμωμένο ἀπό λάσπη καί παμπάλαιους τάκκους, χωρίς πόρτες καί παράθυρα, μ' ἕνα λεπτό ξύλινο σταυρό στήν εἴσοδό του.

Μπαίνοντας μέσα καί ἀφοῦ ἀντίκρισα τίς δύο χάρτινες εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Παναγίας, αἰσθάνθηκα ἔντονα τήν παρουσία τοῦ Οὐράνιου Πατέρα. Πῆρα “καιρό” μόνος μου καί φόρεσα τά ἄμφιά μου.

Ἡ λασποκαλύβα τοῦ π. Πολυκάρπου.

σελίδες ἱεραποστολικοῦ ἡμερολογίου

βρέχει συχνά γι' αὐτό καί ἡ φύση εἶναι τόσο πλούσια. Τά δένδρα, τά ἄγρια λουλούδια, ἡ πυκνή βλάστηση, οἱ τεράστιες πέτρες καί οἱ καλοσχηματισμένοι βράχοι συνθέτουν ἕνα παραδεισένιο φυσικό περιβάλλον, ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως τό ἐπίλασε ὁ Δημιουργός του κόσμου.

Φτάσαμε μέ τό αὐτοκίνητο μέχρι τοῦς πρόποδες τοῦ βουνοῦ. Ἀπό τό σημεῖο αὐτό θά ἔπρεπε νά συνεχίσουμε πεζοί μέχρι τήν κορυφή του, ὅπου βρισκόταν τό ἐκκλησιάκι στό ὁποῖο θά λειτουργούσαμε. Οἱ γυναῖκες καί τά μικρά παιδιά ἐπιφορτίστηκαν μέ τήν εὐθύνη τῆς μεταφορᾶς ὄλων τῶν ἀπαραίτητων γιά τήν τέλεση τῆς θείας Λειτουργίας. Ἀρχίσαμε τήν πορεία μας χωρίς νά γνωρίζουμε πόσο μακριά βρισκόταν τό τέλος τοῦ προορισμοῦ μας. Ἐνῶ προχωρούσαμε μέσα στήν πυκνή βλάστηση, συναντήσαμε ἕνα ποτάμι τό ὁποῖο ἔπρεπε νά διασχίσουμε. Ὁ ὁδηγός μας εἶδε ὅτι ὑπῆρχε μιά πρόχειρη ξύλινη σχεδιά, μέ τήν ὁποία ἔπρεπε νά περάσουμε στήν ἀντίπερα ὄχθη. “Ὅταν, ὅμως, πλησίασε καί ἐξέτασε τήν κατάστασή της, δέ μᾶς ἐπέτρεψε νά τή χρησιμοποιήσουμε, γεγονός πού δυσκόλεψε περισσότερο τήν πορεία μας.

Ξεκινήσαμε καί πάλι διασχίζοντας στενά, ἀνηφορικά καί δύσβατα μονοπάτια. Ἐνῶ προχωρούσαμε

Πληνθόκτιστος Κενυατικός ναός

Ἐν τῷ μεταξύ ἤλθε καί ὁ π. Πολύκαρπος, ὁ ὁποῖος ξαφνιάστηκε ὅταν μέ εἶδε. Δέν εἶχα εἰδοποιήσει κανέναν γιά τήν ἐπίσκεψή μου αὐτή, προκειμένου νά διαπιστώσω ἐκ τοῦ σύνεγγυς τήν ποιμαντική καί λει-

Τό έσωτερικό πλινθόκτιστου ναοῦ τῆς Κένυας

τουργική διακονία τῶν ἱερέων μας στίς ἀπομακρυσμένες αὐτές περιοχές.

Εἶχαν ἤδη ἀρχίσει νά καταφτάνουν οἱ πιστοί, παιδιά, νέοι καί γέροι, ἄνθρωποι μέ βαθιά πίστη καί εὐλάβεια. Μόλις διαδόθηκε ἡ εἶδηση ὅτι στό μικρό ἐκκλησάκι βρίσκεται ὁ Ἐπίσκοπος, ἄρχισαν νά καταφτάνουν, κυριολεκτικά ἀπό τό πουθενά, μεγάλες ὁμάδες ἀνθρώπων. Μέσα σέ λίγη ὥρα δέν ὑπῆρχε ἄλλος τόπος γιά νά χωρέσει περισσότερους.

Ὁ Ὅρθρος καί ἡ θεία Λειτουργία ἔγιναν μέ κάθε λεπτομέρεια, μέ ὄλο τό ἐκκλησάσιμα νά συμμετέχει, ψάλλοντας μελωδικότατα στή διάλεκτο τῆς φυλῆς τους. Ἡ πρεσβυτέρα διπύθνε μέ πολλή ἐπιδεξιότητα τοὺς πάντες, δίνοντας τόν καλύτερο ἑαυτό της, ὥστε νά γίνουν ὅλα στήν ἐντέλεια. Ἡ βροχούλα συνέχισε σέ ὅλη τή διάρκεια τῆς ἀκολουθίας. Ὁ Ναός κατασκευάστηκε τό ἔτος 1956, γι' αὐτό οἱ τρύπες πού ὑπῆρχαν στοὺς διαβρωμένους τσίγκους τῆς στέγης ἐπέτρεπαν στό νερό νά πέφτει στό χωμάτινο δάπεδο τοῦ ἐσωτερικοῦ καί στά κεφάλια τῶν πιστῶν. Ἡ Λειτουργία ἦταν πραγματικά μιᾶ ἀγγελική μυσταγωγία.

Νόμιζα ὅτι δέν πατοῦσα στή γῆ. Ἡ μυρωδιά πού ἀνέδουε ἡ βρεγμένη γῆ, τό λεπτό ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν, τό ἄρμονικό κελαήδισμα τῶν πουλιῶν συνέθεταν, θαρρεῖς, ἕναν παραμυθένιο ζωγραφικό πίνακα, ἕνα παραδεισένιο τοπίο. Δέν ἤθελα νά ἔλθει τό τέλος.

Στό «μετά φόβου», τά παιδιά ἔσπευσαν μέ ἀπόλυτη τάξη καί εὐλάβεια νά πάρουν τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Ἦταν ἀνυπόδικτα καί δέν φοροῦσαν ὠραῖα ροῦχα· εἶχαν, ὅμως, μέσα τοὺς τή βεβαιότητα ὅτι ὁ Κύριος τά ἀγαπᾷ καί τά φροντίζει. Οἱ πιστοί τῆς περιοχῆς αὐτῆς ζοῦν ἀπομακρυσμένοι ἀπό τό κέντρο, αὐτό ὅμως δέν τοὺς ἐμποδίζει νά συνεχίζουν τή ζωή τοὺς κοντά στόν Ἰησοῦ καί στήν Ἐκκλησία Του.

Ὅταν τελείωσε ἡ Λατρεία, μέ τή συνοδεία παραδοσιακῶν τυμπάνων ἄρχισαν νά τραγουδοῦν καί νά χορεύουν. Ἡ πείνα δέν τοὺς ἐμπόδιζε νά δοξολογοῦν μέ αὐτοσχέδιους ὕμνους στήν τοπική διάλεκτο τόν Κύριο, γιά ὅ,τι Ἐκεῖνος τοὺς προσφέρει. Ζούσαμε πραγματικά μέσα σέ μιᾶ ἀτμόσφαιρα λαμπρῆς ἀναστάσιμης χαρᾶς.

Ἡ ὥρα πέρασε γρήγορα καί ἀφοῦ ἔβγαλα τά ἄμφιά

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κένυας κ. Μακάριος ἱεουργεῖ σέ λασποκαλιύβα πού χρησιμοποιεῖται ὡς ναός

μου καί ἐτοιμάσθηκα νά βγῶ ἀπό τό ναό, ὁ ἱερέας μου ἀνακοίνωσε, ἐμπιστευτικά, ὅτι δέν ἔχουν τίποτε νά μοῦ προσφέρουν, δηλαδή λίγο φαγητό καί τσάι, ὅπως συνηθίζουν. Ἀπάντησα μέ εὐγένεια καί λεπτότητα ὅτι δέν εἶχαμε χρόνο καί πῶς θά ἔπρεπε νά φύγω. Καθίσαμε γιά λίγα λεπτά πάνω στους βράχους καί ἀπολαύσαμε τίς ὁμορφιές τῆς δημιουργίας τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἄνθρωποι ἔδειχναν πεινασμένοι, ιδιαίτερα τά μικρά παιδιά.

Πρὶν κατηφορίσουμε, ζήτησα νά μάθω ἂν ὑπῆρχαν ἐκεῖ κοντά κάποια καταστήματα μέ φαγώσιμα. Ἡ ἀπάντηση ἦταν θετική, ὅποτε μέ τή συνοδεία τοῦ ἱερέα καί μερικῶν μελῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς μπήκαμε σ' ἓνα παντοπωλεῖο καί ἀγοράσαμε τροφές γιά ὅλο τό ἐκκλησίασμα.

Ἔστερα ἀπ' ὅλα αὐτά, ἀναχωρήσαμε ἡσυχά καί μέ τήν πεποίθηση ὅτι σέ περιοχές ὅπου ὑπάρχει φτώχεια, τό μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας στεριώνεται καί θεμελιώνεται. Ἔνωσα κυριολεκτικά συγκλονισμένος μέ τό γεγονός ὅτι σ' αὐτήν τήν ἀπομακρυσμένη καί ἀπομονωμένη περιοχή συναντήσαμε τόσους ἀδελ-

φούς μας Ὁρθόδοξους Χριστιανούς τῆς φυλῆς τῶν Λούγια.

Ἕνα ἄλλο συγκινητικό γεγονός, τό ὁποῖο κίνησε τήν προσοχή ἀλλή καί τόν θαυμασμό μου, ἦταν ὅτι ἡ πρεσβυτέρα τοῦ π. Πολυκάρπου ἔφτασε πρῶτη νωρίς τό πρωί κουβαλώντας στό κεφάλι της τό βαλιτσάκι τοῦ ἱερέα συζύγου της, πού περιεῖχε τά ἱερά σκεύη, ἐνῶ στό χέρι της κρατοῦσε τό πρόσφορο πού ἡ ἴδια εἶχε ἐτοιμάσει γιά τήν τέλεση τῆς ἀναίμακτης θυσίας.

Στό μακρινό τόπο τῆς ἱεραποστολικῆς μου διακοινίας συνάντησα καί ἄλλες πρεσβυτέρες, πού ὑπό πραγματικά ἀντίξοες συνθήκες, μέ πολλή ἐνθουσιασμό, αὐταπάρνηση καί ἀπόλυτη ἀφοσίωση βρίσκονται στό πλευρό τοῦ ἱερέα συζύγου τους ὡς ἀκούραστες ἐργάτριες τοῦ Εὐαγγελίου καί συμβάλλουν μέ τρόπο ἀληθινά πρωτοχριστιανικό στό ἔργο τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν.

† ὁ Κένυας Μακάριος

ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ

Είχαμε από καιρό υποσχεθεί μία επίσκεψη στα παιδιά κάποιας φτωχής οικογένειας της Άλσούρας, στην οποία βρίσκεται η έδρα του Ίεραποστολικού μας Κλημακίου στη Μαδαγασκάρη.

Ή απόσταση πού έπρεπε νά διανύσουμε μέ τό αυτοκίνητο, προκειμένου νά βρεθούμε στό σπίτι τους δέν ήταν ιδιαίτερα μεγάλη. Κάθε Κυριακή τήν ίδια διαδρομή υποχρεούνται νά κάνουν παιδιά καί ήλικιωμένοι, γιά νά συμμετάσχουν στή θεία Λειτουργία. Γιά εκείνους τά πράγματα είναι πολύ διαφορετικά, αφού είναι αναγκασμένοι νά έλθουν μέχρι τό ναό πεζοί, βαδίζοντας κάποια χιλιόμετρα υπό διαφορετικές καί συχνά δύσκολες καιρικές συνθήκες.

Μέ τό αυτοκίνητο νά κινείται μέ δυσκολία στό χωματόδρομο, ό όποιος έχει αυλακωθεί από τή ροή των νερών της βροχής, φτάσαμε στόν προορισμό μας καί αντικρίσαμε τούς έξι μικρούς φίλους μας στην αυλή μις πλασκοκαλύβας. Ό μεσαίος αδελφός, ντυμένος μέ τή γαλιζία ποδιά του, μόλις έχει γυρίσει από τό σχολείο. Οι μικρές αδελφούλες του έπαιζαν χαριτωμένα γύρω μας, τήν ώρα πού ή μεγαλύτερη από τά κορίτσια φρόντισε μέ φιλόξενη διάθεση νά μās περιποιηθεί. Ό μεγάλος αδελφός μās συνόδευε μέ έκδηλη τή χαρά του, καθώς εκπληρώθηκε ή επιθυμία του νά έπισκεφθούν τό σπίτι του άνθρωποι της Έκκλησίας.

Οί τοίχοι αυτού του ύποτυπώδους οικήματος έχουν κατασκευαστεί από λάσπη καί ή στέγη του από χόρτα. Τίς πόρτες καί τά παράθυρα των δύο δωματίων - της όκταμελούς αυτής οικογένειας - έπικαλύπτουν κάθε λογής ύλικά, τά όποια αυτοσχέδια έχουν τροποποιηθεί προκειμένου νά χρησιμοποιηθούν. Τό ένα δωμάτιο είναι διαστάσεων 3x4 καί τό άλλο 3x3. Στο πρώτο φιλοξενοούνται οι γονείς μαζί μέ ένα μικρό

είδος μαγκαλιού, μερικά ξύλα γιά τή φωτιά, δύο κατσαρόλες, πού μαζί μέ τά λιγοστά πιάτα καί τίς κοϋπες αποτελούν τό νοικοκυριό της κουζίνας. Στο άλλο δωμάτιο μένουν τά έξι παιδιά αυτής της φτωχής αλλά εύλογημένης οικογένειας.

Μπαίνοντας στό έσωτερικό του σπιτιού δέν είχαμε πού νά καθίσουμε. Τά μάτια μας καρφώθηκαν στίς δύο αδεις κατσαρόλες πού ήταν μπροστά μας. Ρωτήσαμε αν υπάρχει φαγητό γιά τό απόγευμα. Ή μητέρα μās απάντησε αρνητικά. Έφόσον δέν υπάρχει δουλειά, δέν υπάρχουν χρήματα καί έτσι δέν είχε μαγειρέψει κάτι.

Βρεθήκαμε σέ άμνηχανία. Τό μεγαλύτερο από τά παιδιά της οικογένειας, μās είχε ενημερώσει λίγες ήμέρες πριν, ότι στό σπίτι δέν είχαν φαγητό. Τέτοιες στιγμές πραγματικά δέν ξέρεις τί νά κάνεις. Τό πρώτο πού σκεφτήκαμε ήταν νά αγοράσουμε λίγο ρύζι γιά τό βράδυ καί τήν έπόμενη ήμέρα. Ή προσφορά μας ήταν πραγματικά μηδαμινή. Δέν θά ξεχάσουμε ποτέ εκείνο τό καρδιακό «εύχαριστώ» της μητέρας καί του μεγάλου γιου. Ός έκφραση των αισθημάτων της ειλικρινούς ευγνωμοσύνης καί ευχαριστίας τους, θέλησαν νά μās χαρίσουν ένα από τά λουλούδια της αυλής τους. Μέ ευγένεια καί διάκριση άρνηθήκαμε. Σκεφτήκαμε ότι αυτά τά λουλούδια έπρεπε νά μείνουν εκεί, γιά νά στολίζουν τό φτωχικό αλλά συνάμα εύλογημένο σπιτικό τους.

Ή έμπειρία μας ήταν πραγματικά πολύτιμη! Ή συναναστροφή μας μέ αυτούς τούς ανθρώπους μās δίδαξε πολλά. Τώρα, λοιπόν, καθόμαστε καί αναπολούμε τήν επίσκεψή μας αυτή. Όπως σέ κάποιους οι εικόνες πού περιγράψαμε λίγο πριν νά φαντάζουμε πολύ σκληρές καί μακρινές γιά τά δεδομένα του δυτικού κόσμου, όμως γιά τήν αφρικανική πραγματικότητα είναι κομμάτι της τραγικής καθημερινότητας.

Τά παιδιά τῆς εὐμάρειας τοῦ «ἀνεπτυγμένου» κόσμου ἔχουν, ἴσως, τὴν εὐκαιρία νά ἀλληλάζουν σέ τακτά χρονικά διαστήματα τὸν προσωπικό τους ὑπολογιστή. Νά μορφώνονται σέ σχολεῖα καί νά παρακολουθοῦν ἰδιαίτερα μαθήματα ξένων γλωσσῶν ἢ ἐνισχυτικῆς διδασκαλίας. Δέν στεροῦνται τῶν καθημερινῶν τους γευμάτων. Παρακολουθοῦν ἀνελλιπῶς τὴν ἀγαπημένη τους παιδική σειρά ἢ ἀκόμη καί τὰ κάθε εἶδους τηλεοπτικά προγράμματα, πού πολλὲς φορές -ἂν ὄχι τίς περισσότερες- δέν τοὺς προσφέρουν τὴν ἐνδεδειγμένη οἰκοδομή.

Τά παιδιά τοῦ λεγόμενου «τρίτου» κόσμου, πού μοιάζει μακρινός, βρίσκονται δίπλα μας. Σίγουρα τὸ βιοτικό τους ἐπίπεδο βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ δικό μας. Τὸ ἐπίπεδο, ὅμως, τῶν ἀξιών τους, τῆς ἠθικῆς τους, τῆς ἀπλοϊκότητάς τους εἶναι πολὺ πιο πάνω ἀπὸ τὸ δικό μας. Στὸν τόπο τῆς ἱεραποστολικῆς μας διακονίας τὰ ποσοστά αὐτοκτονιῶν καί ψυχολογικῶν νοσημάτων εἶναι ἐλάχιστα. Οἱ καθημερινές ὑλικές ἀπαιτήσεις τῶν ἀνθρώπων εἶναι πολὺ λίγες. Τὰ χέρια τους εἶναι ἀνοιχτά ὄχι μόνο γιὰ νά πάρουν ἀλλὰ καί γιὰ νά δώσουν. Ἡ καρδιά τους μὲ ἀνιδιοτέλεια περιμένει ἀνοιγμένη διάπλατα, ἕτοιμη νά δεχθεῖ τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.

Σέ αὐτές τίς λιγοστὲς ἀράδες πού προηγήθηκαν, θελήσαμε νά καταθέσουμε μόνο τὸν προσωπικό προβληματισμό μας, ὅπως αὐτὸς ἀποτυπώνεται μέσα ἀπὸ τίς βιωματικές μας ἐμπειρίες. Τὸ χρέος μας ἀπέναντι σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι μεγάλο. Ἡ εὐθύνη εἶναι ἀνάλογη μὲ τίς δυνατότητες τοῦ καθενός μας. Ἀναγνωρίζουμε τὰ προβλήματα καί τίς ἀγωνίες πού διέρχονται πολλοὶ συνάνθρωποι μας, ἰδιαίτερα στὴ σημερινή δύσκολη οἰκονομική καί κοινωνική πραγματικότητα. Ἕνας σύγχρονος ἅγιος τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅμως, ὅταν δέν ὑπῆρχε κάτι ἄλλο γιὰ νά προσφερθεῖ σ' αὐτοὺς πού ἔχουν ἀνάγκη, συνιστοῦσε τὴν προσφορά ἑνός ἀπλοῦ χαμόγελου.

Ἄς προσφέρουμε ἀπλόχερα τὴν ἀγάπη καί τὸ ἐνδιαφέρον μας, τὴ θερμὴ προσευχή μας στοῦ Χριστοῦ, νά ἐνισχύει καί νά ἐνδυναμώνει στὴν πίστη ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀπλοῦς καί βασανισμένους ἀνθρώπους καί κυρίως τὰ μικρὰ παιδιά, στίς πολλὲς καί σύνθετες δυσκολίες πού καλοῦνται καθημερινά νά ἀντιμετωπίσουν.

Ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἐπισκοπή Μαδαγασκάρης

Παρακολουθώντας τὴν κατήχηση ἀπὸ τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπο Μαδαγασκάρης κ. Ἰγνάτιο

Ἀχυροκαλύβα στὴ Μαδαγασκάρη

Στιγμὲς προσευχῆς σέ πρόχειρο καλαμοσκέπαστο ναό

«τῶν δέ μαθητῶν καθὼς ἔκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς... ἀδελφοῖς»

(Πράξ. ια΄ 29)

Ἀπὸ 1-1-2012 ἕως 31-3-2012 προσεφέρθησαν στὸ Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὰ παρακάτω χρηματικὰ ποσὰ γιὰ τὸ Ἱεραποστολικὸ ἔργο ἀπὸ τοὺς:

Ananiadis M. 380,1 • Ioannou S. 39,79 • Ἀγγελόπουλο Π. 30 • Ἀδελφότης «Εὐνίκη» 50 • Ἀθανασίου Ἐ. 50 • Ἀλεξανδράτο Γ. 100 • Ἀλιμπέρτη Ἀ. 100 • Ἀναγνωστοπούλου Ἐ. 300 • Ἀναστασάκη Ἀ. Κ. 50 • Ἀναστασιάδου Σ. 100 • Ἀναστασοπούλου Μ. 20 • Ἀνδριανό Ε. 20 • Ἀνδριανοῦ Χ. 100 • Ἀντελῆ Δ. 20 • Ἀντελῆ - Τσιόλη Π. 20 • Ἀντωνιάδου Σ. 10 • Ἀντωνίου Σ. Π. 50 • Ἀντωνόπουλο Κ. 150 • Ἀντωνοπούλου Κ. 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1136) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1157) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1158) 200 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 430) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1393) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 373) 5 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 632) 5 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 116) 100 • Ἀνώνυμο

(Γ.Ε. 774) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 742) 500 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 393) 70 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 388) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 385) 20 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 382) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 136) 120 • Ἀνώνυμο (Α.Α. 374) 500 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1180) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 47,48) 65,47 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 305) 10 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 745) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 99,318) 140 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 133) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 111) 40 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 812) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 442) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 262) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1397) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 724) 1.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 627) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 868) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1165) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 6) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 988) 30 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1037) 20 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 723,926) 3.000 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1197) 50 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1167) 70 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 637) 400 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 619) 400 • (Γ.Ε. 631) 150 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε.

623,1156) 100 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1176) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1137) 300 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 641,656) 240 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 1392) 200 • Ἀνώνυμο (Γ.Ε. 344) 150 • Ἄσυλο ἀνιάτων 460 • Βάθη Σπυρίδωνα 10 • Βακαλοπούλου Βασιλική 15 • Βαλιάνου Ἀναστασία 70 • Βασιλειάδη Κων/νο 80 • Βασιλειάδη Παναγιώτη 30 • Βαχλιᾶ Θεανῶ 20 • Βαϊζόγλου Δέσποινα 150 • Βαϊνᾶ Γεώργιο 90 • Βάιο Γεώργιο 30 • Βενιέρη Αἰκ. 30 • Βέτα Γεωργία 60 • Βηλασόπουλο Γ. 30 • Βηλαχόπουλο Παναγιώτη 50 • Βοηονάκη Ἐλένη 30 • Βούζαλη Θεόφραστο 15 • Βουτσιλάκο Ἰωάννη 100 • Γερογιώργη Ἀναστ. 100 • Γεωργόπουλο Κων/νο 200 • Γεωργουλιᾶ Ἀνδρέα 10 • Γιανναρᾶ Μαρία 30 • Γιαννέλου Ἡλέκτρα 30 • Γιαννοπούλου Μαρία 50 • Γιαννοπούλου Νίκη 10 • Γκανασούλη Ταξιάρχη 45 • Γκότση Χρῆστο 50 • Γκραικιώτου Εἰρήνη 15 • Γουλάκο Βασίλειο 25 •

Γεώτρηση ἀντήλησης πόσιμου νεροῦ στὸ Μαλάουι

Υπαίθρια
θεία Λειτουργία
στή Μαδαγασκάρη

Γραμματικού Ἀλεξάνδρα 100 • Γραμματικού Πούλην Εὐαγγελία 30 • Γραμματικού Σουητάνα 50 • Γρίβα Μιχάλη 20 • Γρυδάκη Στέφανο 50 • Δεληγιάννη Χριστόδουλο 10 • Δεσποινούδη Ἀθανάσιο 50 • Δημητροπούλου Νικολίτσα 100 • Δημούτσου Εὐστ. 30 • Διαγουμᾶ Χρῆστο 25 • Διαμαντίδου Βασιλική 50 • Δούγαλη Παναγιώτη 50 • Δούση Θεοδώρα 50 • Δραγώγια Βασ. 110 • Δραγώτη Γεώργιο 100 • Δρόσου Γιαννούλα 20 • Ἐλπιδοφόρο Ἰωάννη 50 • Ἐνωση Ἀποστράτων Ἀξ/ων Ναυτικού 50 • Εὐθυμίου Οὐρανία 20 • Ζαχαρίου Νέλη 100 • Ζαΐρη Σοφία 50 • Ζήκο Χρῆστο 1.000 • Ζήση Ἐλένη 30 • Ζιώγα Εὐα 120 • Ζορμπᾶ Ἄννα 50 • Ζωχίου Δέσποινα 50 • Ἡλιοπούλου Γεωργία 40 • Ἡσυχαστ. Ἄγ. Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 25 • Ἡσυχαστ. «Οἱ Ἄγ. Θεόδωροι» 30 • Θεοδοσιάδην Εὐγένιο 40 • Θεοδουλίδην Μενέλαο 70 • Θεοδωράκη Ἰωάννη 50 • Θεοδωράκη Μαρία 30 • Θεοδωράκη Φώτιο 50 • Ἰ. Κ. Εὐαγγελισμοῦ 50 • Ἰακώβου Κική 50 • Ἰεροδιακόνου Ν. Ἀνδρέα 300 • Ἰσαυριόγλου Ἀγγελική 50 • Κακαράτζα Ἀντώνιο 10 • Καλογιάννη Μακρίνα 20 • Κανελλόπουλο Ἀνδρέα 10 • Καντά Νικηφόρο 100 • Κάντζο Κων/νο 25 • Καντιδάκη Ἰωάννη

60 • Καπέλλου Τζόγια 50 • Καπίκη Δημήτριο 30 • Καράκη Χρυσή 70 • Καραμοθέγκου Εὐδοκία 40 • Καραμπερόπουλο Ρήγα 50 • Καραοιάνη Κων/νο 100 • Καρατσιώλη Βασιλείο 10 • Καστανιώτη Βασιλείο 100 • Κατσάμπα Ἀλίκη 50 • Κεκάκη Μαρία 15 • Κληρονόμο Ἰωάννη 50 • Κοκκίνοφτα Κωστή 12 • Κοντοπόδη Εἰρήνη 100 • Κοπιτοπούλου Ἐλένη 30 • Κοράκη Ἄννα 70 • Κορακιανίτου Ἄγ. 600 • Κορακίτη Εὐαγ. 50 • Κοσμά Σταυρούλα 50 • Κοτσαρίνη Κ. 20 • Κούβελα Δημήτριο 10 • Κούλη Ἄννα 20 • Κούλη Ἰωάννη 370 • Κουμουκέλη Ἀντιγόνη 30 • Κουνδῆ Βασιλεία 200 • Κουνιάκη Ἰουλίτσα 100 • Κουνιάκη Κων/να 50 • Κουρεϊλίδου Ἐλληνίκη 20 • Κουτουμάνο Δημήτριο 30 • Κουτσογιάννη Δημήτρα 100 • Κρενδηρόπουλο Γεώργιο 100 • Κρητικό Γεώργιο 200 • Κρόκου Αἰκατερίνη 60 • Κυπριωτάκη Καλλιόπη 100 • Κυριακίδη Ἀντωνία 30 • Κωνσταντίδου Ἐλεούσα Μαρία 100 • Κωνσταντουλάκη Ἠλία 25 • Κωστοπούλου Παναγιώτα 20 • Κώτη Ἀντώνιο 100 • Λαμπίρη Ἄρτεμη 100 • Λειβαδοπούλου Ἀναστασία 20 • Λιανδράκη Μαρία 20 • Λιβιεράτου Δημήτρα 50 • Λίτο Σάββα 200 • Λοβέρδου Βικτώρια 100 •

Λουδάρο Ἐμμ. 100 • Λοῦκο Κων/νο 40 • Μαζωνάκη Νικόλαο 10 • Μακροπούλου Πολυτίμη 20 • Μαλλιάρη Γεώργιο 30 • Μαμᾶ Εὐάγγελιο 15 • Μάνεση Ἰωάννα 80 • Μάνθου Νικ. 100 • Μάντζιου Ἐλένη 40 • Μανώλη Χρῆστο 20 • Μαργαρίτη Σοφία 60 • Μαργέτη Αἰκατερίνη 50 • Μαρίνου Ξάνθου Ναυσικά 100 • Μαυραγάνη Βασιλική 50 • Μαυροπούλου Αἰκατερίνη 50 • Μελαχροινό Ἰωάννη 30 • Μέμμου Εὐανθία 50 • Μιχαλάκη Αἰκατερίνη 10 • Μονή Ἄγ. Πάντων 50 • Μονή Ἄγ. Παρασκευῆς 50 • Μονή Σίμωνος Πέτρος 20 • Μουστακίδου Δημόκλεια 70 • Μπακομήτρο Παυτελή 100 • Μπαρδῆ Εὐστάθιο 10 • Μπέη Νανά 10 • Μπέλημα Στεφάνια 200 • Μποζόπουλο Κων/νο 50 • Μπονέλη Μαρία 100 • Μποσανακίδη Παντελεήμονα 10 • Μπουνιά Ἀλίκη 10 • Μπουρνέλη Βασιλική • Μπούρτζινου Ἀδαμαντία 1.300 • Μπουχλῆ Μαρία 200 • Μωυσιδῆ Νικόλαο 50 • Μωύσογλου Εὐλαμπία 30 • Ναὸ Ἄγ. Δημητρίου 50 • Νασόπουλο Χρῆστο 20 • Νικολαΐδην Ἀθανάσιο 15 • Νικολαΐδου Κυριακή 100 • Νικολητόπουλο Διομήδη 30 • Νικολητοπούλου Χρυσ. 50 • Ξαπλαντέρη Ὀλυμπία 100 • Ο.Χ.Ε.Κ. Βύρωνος 200 • Ὀρφανάκη Ἐ. 60 • Ὀρφανό-

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεντρῶς Ἀφρικῆς κ. Νικηφόρος μὲ ἱερεῖς καὶ μικροὺς μαθητὲς ἀπὸ τὸ Κονγκό

πουλο Βασίλειο 300 • Παναγιωτουάκο Γ. Σαράντο 50 • Πανούση Μιχαήλ 200 • Παντζοπούλου Ἄ. 50 • Παντογιού Παρασκευή 120 • Παπαβασιλείου Ἄρ. 15 • Παπαγαβριήλ Παναγιώτη 50 • Παπαγεωργοπούλου Ἄρτεμις 50 • Παπαδιὰ Μαρία 60 • Παπαδόπουλο Ἰωάννη 50 • Παπαδόπουλο Σισών 200 • Παπαδοπούλου Ἄννα 10 • Παπαζάνη Γεράσιμο 50 • Παπάζογλου Δημήτριο 20 • Παπαθανασοπούλου Παναγιώτα 105 • Παπαϊωάννου Παρασκευή 40 • Παπακωνσταντίνου Αἰμιλία 10 • Παπασιδέρη Ἄννα 50 • Παπασυροπούλου Μέλπω 20 • Παπασαματίου Ἀφροδίτη 20 • Παπαχρήστου Ἡλιάννα 300 • Παππὰ Μαρία 30 • Παρασκευά Νικόλαο 25 • Παρασκευοπούλου Ἀθηνά 50 • Παρασκευοπούλου Ζωή 10 • Παράσχου Ροδάνθη 10 • Παρλιάρου Ἐρασμία 50 • Πατούνα Ἐμ. 90 • Πατρῖνο Νικόλαο 50 • Περδίκη Ἀθανασία 50 • Περόπουλο Χρήστο 50 • Πετρόπουλο Παναγιώτη

55 • Πηλαγιώτη Σοφία 20 • Πολίτη Ἰωάννη 50 • Πολλιάτου Ἀθηνά 95 • Πραβιτά Βασίλειο 10 • Ρεβύθη Ἀγγελική 20 • Ρήσσου Ἄννα 50 • Ριτσατάκη Περσεφόνη 10 • Ροδίτη Ἀριστοτέλη 30 • Ροζάκη Γεωργία 10 • Ρουκούδη Ἀντωνία 100 • Σακελλήαρη Γεώργιο 200 • Σαράντη Ἄννα 20 • Σαρόγλου Λάζαρο 30 • Σεφερίδου Παρασκευή 50 • Σκιαδαρέση Γεωργία 10 • Σκίκο Νικόλαο 35 • Σκούμη Θωμαή 20 • Σουφλάκη Ἀναστασία 100 • Σπάθη Θεόδωρο 20 • Σπυροπούλου Ἀθανασία 10 • Σταθοράκη Χρυσούλα 50 • Σταλάκη Αἰκ. 20 • Σταμάτη Γ. Δημήτριο 600 • Σταμάτη Ὀλγα 10 • Σταμάτη Παναγιώτα 10 • Σταματοπούλο Ἀθ. 20 • Σταυράκη Δημήτρη 10 • Στεργίου Παναγιώτη 50 • Στρούμπα Παντελή 10 • Σύλληγο Πολιτιστικό Αἰγάλεω 20 • Σχολή Ἀπολυτρωτική Ὑπ. Θεοτόκου 900 • Τελωνιάδου Πατρικία 10 • Τζίντζιο Γεώργιο 30 • Τζουανάκη Εὐσεβεία 20 • Τριανταφυλλάκη Γεώργιο 15 • Τριλιβή Χριστίνα 20

• Τσαντζή Εὐμορφία 50 • Τσαντίλα Μόκκα Ἀθανασία 20 • Τσιαούση Δημήτριο 10 • Τσίπα Εὐδοξία 500 • Τσίρο Γεώργιο 150 • Τσοβού Ἀναστασία 30 • Τσουγκράνη Βασιλική 10 • Τσουτσαῖο Ἡλία 500 • Τυριτίδου Αἰκ. 20 • Ὑφαντή Ἰωάννη 450 • Φαμέλη Μαρίνα 100 • Φαρσαριώτου Χριστίνα 20 • Φερμάνη Ἀναστάσιο 100 • Φούγια Κων/νο 200 • Χαζάκη Βιργινία 140 • Χαμηλοθώρη Κυριακή 30 • Χαμουρούδη Λαμπρινή 100 • Χαντζή Τριαντάφυλλο 25 • Χασικό Νεκτάριο 50 • Χατζηγιάννη Τρύφ. 100 • Χατζημάρκου Στέλλα 100 • Χατζησταυρίδου Ἀναστασία 50 • Χαϊντούτη Θωμά 50 • Χουτουριάδη Νικόλαο 30 • Χριστοφίδου Μελλάξω 20 • Χρυσαγή Ἀριστομένη 245,11 • Χρυσικοπούλου Ἐλένη 50 • Ψαθά Ἀγγελική 50 • Ψαρουδάκη Παναγιώτα 50 • Ψαρρά Ἀνδρέα 50 • Ψιαχοῦλια Ἀντώνιο 40.

Ἐπιμέλεια: Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

15 ^ο Μαΐου «Η ημέρα του δασκάλου στην Κορέα 'Α.Π.	2
Ἔγιος Νικόλαος (Κασάτκιν) Ὁ Φωτιστής τῆς Ἰαπωνίας Μ. Σ. Π.	3
Σημερινότητα ἡ πολὺτιμη Θανάσης Ν. Παπαθανασίου	10
Ἔνοιξη στὰ Φίτζι † ὁ Νέας Ζηλανδίας Ἀμφιλόχιος	13
Μιά περιήγηση στὴν ἐν Νιγηρίᾳ παροικοῦσα Ἐκκλησία † ὁ Καμερούν Γρηγόριος	16
Ἡ μικρὴ Φλορίντα ζωγραφίζει τὸ ὄνειρό της... Περιηγητής	19
Ἡ πεταλοῦδα Ἔνα παραμῦθι ἀπὸ τὴν Κορέα Μ. Ἀ. Π.	20
Ἡ λασποκαλίββα τοῦ π. Ποιυκάρπου- σελίδες ἱεραποστολικοῦ ἡμερολογίου † ὁ Κένυας Μακάριος	23
Βιωματικές ἐμπειρίες ἀπὸ τὴν ἱεραποστολὴ Ἀπὸ τὴν Ἱερά Ἐπισκοπὴ Μαδαγασκάρης	26
Δωρητές Εὐάγγελος Δ. Ζουρδούμης	28
Ἐξώφυλλο: Ὁ ἅγιος Νικόλαος Κασάτκιν, ἀρχιεπίσκοπος Ἰαπωνίας (1836 - 1912)	
Ὁπισθόφυλλο: Ὁ Ναός τῆς Ἀναστάσεως στὸ Τόκυο, γνωστός καί ὡς Νικολάι Ντό (φωτογραφία τῶν ἀρχῶν τοῦ περασμένου αἰῶνα)	

Πάντα τὰ ἔθνη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἔτος ΛΑ', τεῦχος 122, Ἀπρ. - Μάιος - Ἰούν. 2012
Τριμηνιαῖο ἱεραποστολικὸ περιοδικό
ΚΩΔΙΚΟΣ 3536

* Πληροφορεῖ μετ' τρόπο ὑπεύθυνο γιὰ τίς ὀρθόδοξες ἱεραποστολικές προσπάθειες ἀνά τὸν κόσμο.

* Ἐνημερώνει πάνω στὴν πολὺμορφη πραγματικότητα τοῦ κόσμου, ποὺ περιλαμβάνει τόσα ἔθνη μετ' ποικίλα προβλήματα καὶ χαρίσματα.

Ἰδιοκτητής: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος - Ἰωάννου Γενναδίου 14 - Ἀθήνα 115 21.

Ἐκδότης-Διευθυντής: Ὁ Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος, Γενικός Διευθυντής τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰαίου 1, 115 21 Ἀθήνα.

Ἰδρυτής: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Τιράνων καὶ πάσης Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος. Διετέλεσε Διευθυντής κατὰ τὰ ἔτη 1981-1992.

Υπεύθυνος ὕλης: Ἀρχιμ. Ἀλέξιος Ψοῖνος, Διευθυντής Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σύνταξη - Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως: Γραφεῖο Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἐπιστολές - Ἐμβάσματα: «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ» Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰο. Γενναδίου 14 — Ἀθήνα 115 21 — Τηλ. 210-7272.315 - 316. Fax 210-7272.310.

Συνδρομὴ γιὰ 1 χρόνο:

Ἑσωτερικοῦ	€ 5
Κύπρου	€ 12
Εὐρώπης	€ 12
Λοιπές χώρες	€ 14
Γιὰ τοὺς φοιτητὲς καὶ μαθητές:	€ 2,50
Τιμὴ τεύχους	€ 1,25

* Τὸ ποσὸν τῆς συνδρομῆς ἔχει συμβολικὸ χαρακτήρα. Δὲν ἀποσκοπεῖ μόνο στὴν κάλυψη τῶν ἐξόδων ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλὰ καὶ στὴν διαμόρφωση ὑπεύθυνης ἱεραποστολικῆς συνειδήσεως. Γίνονται δεκτές προαιρετικὲς προσφορές γιὰ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ περιοδικοῦ.

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Χρῆστος Κωβαῖος.

Διεύθυνση: Πρωτομαγιάς 3 - 14568 Κρουνοεῖ Ἀττικῆς

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ (All Nations)

Year 31, No 122, April-May-June 2012

The aims of the quarterly magazine "Panta ta Ethni" are:

* **To provide information in a responsible way on Orthodox missionary efforts throughout the world.**
* **To arouse awareness of the multiform reality of the modern world.**

Publisher: Bishop of Phanarion Agathangelos, General Director of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Founder: Archbishop of Tirana and all Albania Anastasios Yannoulatos. He was editor during 1981-1992.

Editorial Board: Foreign Mission Office of Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Letters-Remittances: "ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ" (All Nations)

Apostoliki Diakonia, 14, Io. Gennadiou St. — 115 21
Athens — GREECE. Tel. ++3210.7272.315-316.

Subscription for 1 year:

Greece	€ 5
Cyprus	€ 12
Europe	€ 12
Other countries	€ 14

Printed: By Apostoliki Diakonia of the Church of Greece.

Καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια: Ἀποστολικὴ Διακονία

ΠΑΡΟΡΘΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Της Έκδοσης
Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
Αριθμός Χρονιάς
9

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 Κ.Ε.Μ.Π. ΚΡ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 01 3536

